

Omakoti

Kantojyrsintää vuodesta 1992

**AMMATTITAITIDILLA
JA KOKEMUKSELLE**

- Vaikeiden PIHAPUIDEN KAATO
- KANTOJEN JYRSINTÄÄ
- Vakuutukset on.
- Puiden kaadot myös kourasaha-autolla.

Markku
Huostila

MH-KANTO 0400 627 099
www.mhkanto.fi

KANTA-HÄME » NUMERO 2/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Helpotusta kesähelteille: vinkit kodin viilentämiseen

Nuhruisen julkisivun ensiavuksi
riittää usein pesu

16

Säännöllinen huolto pidentää
katon elinkaarta

18

Täydellinen hautauspalvelu

Avoinna joka päivä 9 - 18

- Arkut • Kuljetukset • Pitopalvelu • Neuvonta
- Perunkirjoituspalvelu • Sidontatyöt

www.kukkatalokouhia.fi

*Luotettavaa hautauspalvelua Janakkalassa,
Hämeenlinnassa ja ympäristökunnissa.*

Kukkatalo ja Hautaustoimisto Petri Kouhia

Koljalantie 1b, 14200 Turenki
kukkatalo@kukkatalokouhia.fi
Päivystys 24 h, Petri Kouhia:
p. 0400 484 566

Avoinna:
Ark. 9 - 18
La 8 - 18
Su 9 - 18

VALITSE HÄMEEN ASUNTOKAUPAN ASIAANTUNTIJA

Asunnon myynti tai osto suunnitteilla?
Kutsu meidät maksuttomalle arviokäynnille,
niin jutellaan lisää.

 <p>Nina Aitola Yrittäjä, LKV 050 369 1010 nina.aitola@remax.fi</p>	 <p>Arja Weeraratne Myyntijohtaja, LKV 050 548 9049 arja.weeraratne@remax.fi</p>	 <p>Julius Uotila Kiinteistönvälittäjä, LKV 044 360 3488 julius.uotila@remax.fi</p>
 <p>Vilma Willström Kiinteistösihteeri, LKV 040 501 9131 vilma.willstrom@remax.fi</p>	 <p>Vesa Mäkinen Myyntineuvottelija 040 522 8682 vesa.makinen@remax.fi</p>	 <p>Jesse Kakkola Sisustussuunnittelija 040 084 1690 jesse.kakkola@remax.fi</p>

Varaa maksuton arviokäynti
remax.fi/helmi

RE/MAX HELMI
Hämeenlinnan Asuntovälitys Oy LKV
Palokunnankatu 24
13100 Hämeenlinna

0400 167 192
remax.helmi@remax.fi
remax.fi/helmi

Kolmipyörä LIW Care HOP 26

Aikuisille suunniteltu kolmipyörä, joka tukee aktiivista elämäntapaa. Saatavilla myös sähköavustuksella!

Hinta alk.

1990,00€

Tervetuloa koeajolle!

Pepe seniorituoli

Sähkökäyttöinen seniorituoli nousuavustimella ja istuimen kallistuksella.

690,00€

Miellyttävä
pellavapäällinen!

Hiilikuituinen rollaattori Saljol

Tyylikäs, erittäin kevyt ja elegantti hiilikuitu rollaattori kattavalla varustuksella.

799,00€

**Toukokuun
tarjous!
699,-**

**SÄÄSTÄ
100,00€**

**Paljon huikeita ominaisuuksia ja
viisi mahtavaa väri vaihtoehtoa!**

INDESmed hiilikuituiset vaellussauvat

Kevyet, kestävä ja ergonomiset sauvat vaativille kävelijöille. Nopea lukitusjärjestelmä, säädettävä korkeus ja korkkipäälysteinen kahva takaavat täydellisen mukavuuden joka askeleella

159,90€

Mobilex kumikynnysluiskat

Kumikynnysluiska on luistamaton ja kynnyksen yhteyteen helposti asennettava. Korkeusvaihtoehdot 4 - 60 mm.

Hinnat alk. **9,90€**

Secucare RST tukikahvat

Harjattu teräs tai musta. Pituus: 30, 45 ja 60 cm

Hinnat alk. **29,90€**

Puinen tukikahva

Männystä valmistettu saunan tukikahva. Pituus 60 cm.

39,90€

Aquabar muoviset tukikahvat

Uritettu pinta antaa lisää pitoa tukikahvassa, joten pito säilyy myös kosteanaikin. Pituus: 30, 40 ja 60 cm.

Hinnat alk. **15,90€**

Nämä ja monet muut
tuotteet meiltä.
Tule ja tutustu!

Apuväline Avux

www.apuvilineavux.fi

avux@apuvilineavux.fi

Pukkilantie 2, 14200 Turenki

Hinnat sisältävät alv. 25,5%

Apuvälineiden spesialisti jo yli 20 vuoden kokemuksella!

Turengin Kukka, Hautaus- ja Pitopalvelu sekä perunkirjoituspalvelu

PALVELUMME TOIMII
TURENGIN YDINKESKUSTASSA

*Palvelua Janakkalassa
vuodesta 1953*

Keskuskuja 2, 14200 Turenki | ma-pe 8:30-17, la 8-15, su 10-15
03 688 2210, 0400 841 001 (päivystys) www.turenginkukka.fi

Mika Lehtonen
Kiinteistönvälittäjä LKV
puh. 050 476 2332
mika@laatulkv.fi

Piia Heikkilä
Yrittäjä,
Kiinteistönvälittäjä LKV
puh. 050 452 5254
piia@laatulkv.fi

EROTU MASSASTA

KAUPUNGIN PARHAAT MYYNTI-ILMOITUKSET
KATSO VAIKKA: LAATULKV.FI/KODIT

KIINTEÄT VÄLITYSPALKKIOT

asunto-osakkeet

1 h 3 300 € 3 h 4 300 €

2 h 3 800 € 4 h + 4 800 €

kiinteistöt 6 800 €

Hinnat sisältävät alv. 25,5 %.
Asiakirjakulut maksetaan erikseen.

Hämeen Laatu LKV Oy
Arvi Kariston katu 13
13100 Hml
www.laatulkv.fi

@laatulkv

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2025 vko 10
Nro 2/2025 vko 18
Nro 3/2025 vko 27
Nro 4/2025 vko 39
Nro 5/2025 vko 48

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 16 000 kpl

Pientalot Hämeenlinnan,
Hattulan, Janakkalan,
Hauhon, Lammin ja
Tuuloksen taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

14
Kaikki irti
lyhyestäkin
kesästä

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Selviytymisohjeet hellekesään
- 9 Lakipalsta
- 10 Salaojitus kuntoon
- 13 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 14 Toimiva ja viihtyisä kesäpiha
- 16 Omakotitalon julkisivun käsittely
- 18 Kattohuoltoa eri kattotyypeille
- 20 Kotitalousvähennys ja kotityöpalvelut
- 23 Juhlatunnelmaa kotiin
- 26 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Sopeutumista
muuttuviin
olosuhteisiin

Kevät on omakotitaloasujalle innostavaa aikaa. Kun routa hellittää, pihan puolella päästään vihdoin taas tositoimiin.

Viime vuosina tuttuihin pihatöihin on tosin saatettu päästä totuttua aikaisemmin. Lumen sulaminen on aikaistunut lähes koko maan alueella, mikä vaikuttaa samalla kasvillisuuden talvehtimiseen.

Ilmaston lämpeneminen on ylipäättään alkanut näkyä myös kasvien menestymisvyöhykkeissä Suomessa. Monien lajien kasvumahdollisuudet parantuvat, mutta samalla lämpeneminen tuo myös haasteita kasvien selviytymiseen. Hellejaksot ovat lisääntyneet ja pitkittyneet, ja vaikka keskimäärin sademäärät ovat kasvaneet, erityisesti Etelä- ja Keski-Suomessa kuivuuden riski on kesäisin kasvanut.

Nämä ovat asioita, jotka puutarhaharrastaja on saattanut havaita omakohtaisesti. Niihin onkin siis hyvä varautua ja huomioida muuttuvat olosuhteet jo hyvissä ajoin keväällä, kun pihan kasvihankinnat ovat suunnitteilla.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

AMMATTILAISILLE JA HARRASTAJILLE
PALVELUA VUODESTA 1991.

- Kiinnitystarvikkeet
- Käsityökalut
- Naulaimet
- Kemikaalit
- Terassiruuvit
- Würth-tuotteet
- DeWalt
- akku- ja sähkötyökalut
- Bosch
- akku- ja sähkötyökalut
- Hikoki
- akku- ja sähkötyökalut

Hämeen
RUUVIMARKET Oy

Vanajantie 9, Hämeenlinna
p. 03 6166 766 | www.ruuvimarket.fi
Palvelemme ma-pe 7-17

LAKIASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

ASIANAJOTOIMISTO
SKOGSTER
— PORTAANPÄÄ & JUUSELA —

Raatihuoneenkatu 8 (3.krs), Hämeenlinna | 03 626 210
www.asianajoskogster.fi | toimisto@asianajoskogster.fi

» LYHYESTI

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

Helmikuussa luonnonvalon lisääntyminen herättelee viherkasvit talvilevosta uuteen kasvuun. Kasvun käynnistyminen on paras hetki vaihtaa kasvien ruukkuun uusi multa.

Mullanvaihto ei yleensä ole kasvin hoidossa se mukavimmaksi koettu askare, joten se helposti siirtyy hamaan tulevaisuuteen. Jos ymmärtää mullanvaihdon merkityksen, se tulee varmemmin tehtyä ajallaan, Biolanin puutarhanuvoja **Riikka Kerttula** uskoo.

Harva tietää todelliset syyt mullanvaihdolle. Ruukun jääminen liian pieneksi on vain yksi syy vaihtaa viherkasvin multa. Paljon tärkeämpää on huolehtia mullan kuohkeasta rakenteesta ja oikeasta ravinnepitoisuudesta.

Viherkasvia on voitu kastella ja lannoittaa säännöllisesti, mutta silti se alkaa roikottaa lehtiään alakuloisesti. Kasvi näyttää nuutuneelta, vaikka multa on kosteaa.

Tällainen nuupahtanut viherkasvi on todella yleinen näky kotien kukkaikkunalla. Ja oikeastaan vielä yleisempää vedenpuutteelta näyttävä velttous on suurissa kestokasteluruukuissa kasvavilla viherkasveilla. Mitä harvemmin mullanvaihtoon viitsitään ryhtyä, sitä enemmän ruukun multa ehtii kertyä kasteluvedestä ja lannoitteista sekä kalkkia että suoloja. Vähitellen mullan suolapitoisuus nousee haitallisen korkeaksi. Väkevöityneestä mullasta kasvi

ei saa enää riittävästi vettä, vaikka multa olisi sopivan kostea. Siksi kasvi nuutuu. Varmin tapa välttää mullan väkevöityminen ja kasvi-kuolemat, on vuosittainen mullanvaihto, vinkkaa Kerttula.

Ruukussa multa maatuu vähitellen ja samalla se tiivistyy. Tiivistyneessä mullassa kasvin juuret eivät saa happea ja ne voivat tukehtua. Jos kukkamulta tuntuu käteen ihanan samettiselta ja pehmeältä, se ei tarkoita, että multa olisi kasvin juurille paras mahdollinen. Mullassa pitää olla kestävä rakenne, jotta se säilyttää ilmaavuutensa mahdollisimman pitkään.

Mitä turvepitoisempaa kukkamulta on, sitä nopeammin se maatuu ruukussa. Etenkin pitkäikäisille kasveille ja suuriin ruukkuihin kannattaa valita kompostoimalla valmistettu multa. Kompostoinnin aikana syntyy pitkäkestoista humusta, joka muodostaa multaasta kestäviä muruja. Murustunut multa säilyttää ilmapuutensa mahdollisimman pitkään.

Jotta multa muodostuu toivottu mururakenne, multa esikostutetaan ennen ruukutusta. Tarvittava määrä multaa laitetaan esimerkiksi pesuvatiin, johon lisätään desilitra vettä jokaista multalitraa kohti. Vesi sekoitetaan multaan käsin möyhimällä ja samalla multa murustuu.

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

1. Kastele viherkasvi kunnolla jo mullanvaihtoa edeltävänä päivänä. Kasteltu kasvi irtoaa paremmin ruukustaan, multa pehmenee ja juuret sietävät enemmän käsittelyä. Kasteltu kasvi on myös hyvässä nestejännityksessä ja kestää paremmin juurten pienet vioitukset.

2. Valitse kasvillesi sopiva uusi multa. Yleiskukkamullat sopivat useimmille viherkasveille, mutta tasakosteassa viihtyvät kasvit kannattaa istuttaa vesisäiliölliseen ruukkuun viherkasvultaan ja taas kuivassa viihtyvät kasvit, kuten kaktukset, istutetaan hiekkapitoiseen kaktusmultaan.

3. Kostuta uusi multa erillisessä astiassa ennen ruukutusta. Näin multa muodostuu kestävä mururakenne. Lisää 1 dl vettä multalitraa kohti, ja sekoita vesi multaan käsin möyhentämällä.

4. Karistele vanha multa juuripaakusta. Jos lannoituksen mukana multa kertyy ylimääräisiä suoloja, ne nousevat kastelun jälkeen haihduntavirtauksen mukana mullan pintaan. Siksi on erityisen tärkeää kaapia pois kaikki irtomulta juuripaakun yläosasta. Leikkaa myös ruskettuneet juurenosat pois ennen uutta istutusta.

5. Valitse halkaisijaltaan pari senttiä edellistä isompi ruukku. Laita ruukun pohjalle salaojaksi ruukkusoraa, joka estää liiallisen kosteuden kertymisen ruukun pohjalle. Salaojakerroksen päälle laitetaan multa sen verran, että kasvi tulee entiseen syvyyteensä.

6. Lisää uutta multaa. Valuta multa juuripaakun reunoille ja tiivistä se hellävaraisesti sormin painelemalla. Älä lisää multaa ruukun yläreunaan asti, vaan jätä kunnollinen kasteluvara.

7. Älä kastele mullanvaihdon jälkeen. Jos kasvi on kasteltu hyvin ennen mullanvaihtoa ja uusi multa on esikostutettu ennen käyttöä, riittää mullanvaihdon yhteydessä lehtien sumutelu. Runsas kastelu mullanvaihdon yhteydessä aiheuttaa mullan liettymistä ja kuivuessaan liettynyt multa kovettuu yhtenäiseksi köntiksi. Kastelu aloitetaan varovasti pienissä erissä vasta muutama päivä mullanvaihdon jälkeen.

Biolan Oy

Avustus öljylämmityksestä luopumiseksi on päättymässä – tukea ehtii hakea vielä hetken

Omakoti- ja paritaloihin voi vielä saada ELY-keskuksen 4 000 tai 2 500 euron avustuksen öljy- tai maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että öljy- tai maakaasulämmitysjärjestelmä poistetaan rakennuksesta.

– Pientaloille on myönnetty avustuksia öljylämmityksestä luopumiseen vuodesta 2020 alkaen yhteensä noin 122 miljoonaa euroa, kaiken kaikkiaan yli 31 000 hakijalle. Niillä on tuettu siirtymistä puhtaampaan lämmitysmuotoon, joka on yksi tärkeimmistä kotitalouden ilmasto-vaikutuksia vähentävistä teoista, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Omakoti- ja paritalojen öljy- ja maakaasulämmitykselle on monia vaihtoehtoja. Suosittuja ovat maa- ja ilma-vesilämpöpumput sekä kaukolämpö. Vaihtoehtojen vertailu kannattaa, jot-

ta löytää omaan taloonsa sopivan ja taloudellisesti järkevän ratkaisun.

Öljyn tai maakaasun korvaaminen uusiutuvala energialla vähentää talon ostoenergian määrää ja kustannuksia. Lämmitystavan vaihdon yhteydessä on kannattavaa myös hoitaa talon energiatehokkuus kuntoon. Kun talon energiankulutus on pienempi, voi säästää sekä lämmityskustannuksissa että uuden lämmitysjärjestelmän mitoituksessa.

Nopea ja helppo sähköinen avustushaku

Avustusta pientalon öljylämmityksestä luopumiseen on helpointa hakea sähköisesti. Vaihtoehtoisesti voi myös käyttää tulostettavia lomakkeita. Tarkemmat ohjeet avustuksen hakemiseen ELY-keskuksen verkkosivuilla, jonne myös päivitetään avustuksen hakemisen päät-

tymisen tarkka päivämäärä.

Avustuksista ja niiden hakemisesta saa lisätietoa ELY-keskuksen ympäristöasioiden asiakaspalvelusta.

- Sähköposti: ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi
- Puhelin: 0295 020 900 (ma–pe klo 9–16, pvm/mpm)
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu ELY-keskuksen verkkosivuilla
- Öljylämmityksen korvaavan lämmitysmuodon valintaan saat teknistä neuvontaa Motivasta. Motivan verkkosivuilta löydät lisätietoja öljylämmityksen vaihdon hyödyistä.
- Sähköposti: kuluttajaneuvonta@motiva.fi
- Puhelin: 09 6122 5150 (ma ja pe klo 9–12).
- www.motiva.fi/oljylammityksen-vaihtajalle

Vuoden käsityötekniikka 2025: Korjaaminen ja kunnostus on välittämistä

Taitoliitto on valinnut vuoden 2025 käsityötekniikaksi korjaamisen ja kunnostuksen. Valinnalla halutaan korostaa käsityötaitojen merkitystä kestäväen kulutuksen edistämisessä ja tuotteiden elinkaaren pidentämisessä. Korjaamisen ja kunnostamisen perustaidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja, joita jokaisen olisi hyvä osata. Kun osaamme huolehtia säännöllisesti kenkien huollosta, puisen leikkuulaudan puhdistuksesta ja öljyamisestä, ommella irronneen napin vaatteeseen tai parsia reiän rakkaassa villapaidassa, voimme pienillä toimenpiteillä vaikuttaa näiden arkisten käyttötuotteiden kestävyys ja käyttöiän jatkamiseen, sen sijaan, että rikki mennyt päätyisi ympäristöä kuormittavaksi jätteeksi

– Kiinnostus korjaustaitoja kohtaan on viime vuosina kasvanut – entistä useampi haluaa kertakäyttökulttuurin sijaan omaksua kestävämpiä tapoja käyttää ja huoltaa omistamiinsa tuotteita, sanoo Taitoliiton toiminnanjohtaja **Minna Hyytiäinen**.

Korjaaminen ja kunnostus ovat taitoja, joita jokaisen kannattaa opetella. Yksinkertaisetkin

korjaustaidot pidentävät esineiden käyttöikää merkittävästi ja vähentävät tarpeetonta kulu-

tusta. Taitoliitossa toivotaan, että teemavuosi innostaisi jokaisen suomalaisen opettelemaan vuoden aikana ainakin yhden itselleen uuden korjaamisen taidon, korjaamaan jonkin arkiesineen tai korjauttamaan jonkin rikkinäisen esineen ammattilaisella.

Käsityöllinen korjaaminen kattaa laajan kirjon tekniikoita vaatteiden paikkaamisesta huonekalujen entisöintiin tai remontointiin. Monissa tapauksissa pienet korjaukset onnistuvat kotona perustaidoilla ja -työvälineillä.

Aloittelijallekin opeteltavaksi sopivia korjaustaitoja ovat esimerkiksi:

- Napin ompelu ja yksinkertaiset parsimistyöt.
- Puuesineiden hionta ja pintakäsittely.
- Pyörän perushuolto ja renkaan paikkaus.
- Kodin tekstiilien kuten verhojen ja tyynyjen korjausompelu tai pienet vaatteiden korjausmuokkaukset.
- Kenkien huolto.

Vaativammat korjaustyöt edellyttävät ammattilaisen osaamista. Käsityöalan ammattilaiset ovat avainasemassa arvokkaiden esineiden kunnostuksessa ja perinteisten korjaustekniikoiden säilyttämisessä. Ammattilaisilla onkin korvaamaton rooli vaativien korjaustöiden toteuttamisessa. Esimerkiksi vanhojen huonekalujen entisöinti, vanhan rakennuksen remontointi tai vintage-vaatteiden korjaus vaativat syvällistä materiaalien ja tekniikoiden tuntemusta.

Korjaamisen yhteiskunnallinen merkitys korostuu aikana, jolloin ilmastonmuutos ja luonnonvarojen kestävä käyttö ovat keskeisiä huolenaiheita. Käsityöllinen korjaaminen voi vähentää kotitalouksien tarpeetonta kulutusta sekä tukea paikallista käsityöryrittäjyyttä.

Taitoyhdistykset järjestävät vuoden 2025 aikana korjausaiheisia työpajoja ja kursseja ympäri Suomen. Taitoliitto julkaisee verkkosivuillaan vuoden aikana monia korjaamisen perusohjeita ja vinkkejä. Kurssi- ja tapahtumakalenteri ja lisätietoja löytyvät osoitteesta www.taito.fi.

Tuuletin on yleinen viilennyslaite, koska se on kevyt ja helppo käyttää. Sen vaikutus perustuu ilman liikkeeseen, eikä se tosiasiaassa alenna sisäilman lämpötilaa.

Teksti: Ulla Sirén

Kesän mukana saapuvat hiostavat huolet

Kesän lämpöä odotetaan parhaillaan kuin unelman täyttymystä. On kuitenkin hyvä muistaa, että helle tuo väistämättä mukanaan myös hankaluuksia – ja tietyille ryhmille jopa hengenvaaran.

Kevät ja kesä lähestyvät, ja niiden myötä aika, jolloin helle uhkaa taas nostaa kodin sisälämpötilan yli sietorajan. Hiostavia huolia kannattaa torjua varautumalla ajoissa, sillä keskellä hellekautta apukeinoja voi olla vaikea löytää. Tuolloin laitevalikoimat käyvät myymälöissä nopeasti vähiin, eikä remonttiakaan ehdi enää toteuttaa.

Ensimmäinen tehtävä omakotitalon viilennyksessä onkin miettiä, mitä voi tehdä käyttämättä paljon rahaa ja ylimääräistä energiaa. Pohjolan luonto auttaa tässä osal-

taan, sillä öisin lämpötila laskee, ja opettelemalla oikeat tuuletustavat asunnon lämpötilaa voi pudottaa jo muutamalla asteella.

Luontoa säästävät apukeinot

Maalaisjärkikin sanoo, että päiväikaan, kun auringon paahde on kuumimmillaan, ikkunat kannattaa pitää suljettuina ja auringon puoleiset peitettyinä tummilla verhoilla tai sälekaihtimilla. Tuuletus ja läpiveto järjestetään, kun ilma viilenee hiukan. Pienenkin tuulen ja lyhyen sadekuu-

ron suomaa apua kannattaa hyödyntää.

Kuumalla ilmalla on hyvä sulkea kaikki ylimääräiset sähkölaitteet ja välttää esimerkiksi liedon ja sähköuunin pitkäaikaista käyttöä ja saunan lämmittämistä. Lattialämmityksen voi kytkeä pois päältä muualla paitsi kosteissa tiloissa, joissa sen yksi tehtävä on torjua kosteuden pääsyä rakenteisiin. Kosteiden tilojen lattialämmitys kannattaa sammuttaa kokonaan vain siinä tapauksessa, että tiloja ei käytetä ollenkaan – esimerkiksi kesälomamatkan aikana.

Ikkunoihin asennettavat aurinolta suojaavat markiisit ovat myös energiaa kuluttamaton keino säädellä talon sisäilmalämpötilaa. Kuumuuden lisäksi UV-suojatut ja vetä hylkivät markiisit suojaavat talon pintoja ja sisustusta liialta auringon vaikutukselta. Vaihtoehtoja on paljon: nivelvarren avulla liikuteltavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäviksi, ja eri malleja voi säätää nauhalla, veivillä tai jopa moottorilla. Markiiseja voi teettää mittatilaustyönä vaikka kokonaisen terassin tai lasikuistin suojaksi.

Aurinkosähköjärjestelmän hankinta

Aurinkoinen kesä houkuttaa pohtimaan aurinkosähköjärjestelmän hankkimista. Järjestelmän hankinnan ja käytön kannattavuuteen vaikuttavat kuitenkin muun muassa sen mitoitus ja hinta, kulutuspaikan sähkön-hinta, auringon säteilymäärä ja paneelien asennus.

Ennen aurinkopaneelien hankintaa rakennuksen katemateriaali kannattaa analysoida ja tarpeen mukaan vaihtaa, sillä paneelit eivät itsessään toimi katemateriaalina eivätkä varmista katon tiiviyyttä. Lisäksi ne vaativat usein runsaasti tilaa. Asennus kannattaa tehdä siten, että paneeleille tulevat varjostukset saadaan minimoitua.

Järjestelmä kannattaa myös mitoittaa siten, että suuri osa aurinkosähköstä saadaan käytettyä itse, koska sähköverkkoon myytävästä ylijäämästä saa merkittävästi pienemmän taloudellisen hyödyn. Tuotetun sähkön omakäyttöosuutta voidaan kasvattaa ajoittamalla sähkönkulutusta aurinkoiseen aikaan.

Lähde: www.motiva.fi

Tuuletin vai viilennin

Tuuletin on nopein ja edullisin sähköinen laite, jolla helteen tukaluutta voi karkottaa. Tuulettimen teho perustuu siihen, että se saa ilman liikumaan ja tuntumaan viileältä, vaikka sisälämpötila ei sen vaikutuksesta todellisuudessa laske. Tuulettimen tehoa voi lisätä suuntaamalla tuuletin oikein ja asettamalla sen eteen jotain kylmää ja kosteaa – useimmiten oppaissa tehostimeksi ehdotetaan kulhollista jääpaloja, jäävesipulloa tai märkää pyyheliinaa.

Tuulettimen virittäminen oikeaan asentoon ja pyyhkeiden, pullojen ja kulhojen järjesteleminen sopii lyhytaikaiseen käyttöön, mutta se ei välttämättä ole hyvä ratkaisu esimerkiksi vanhuksen kodissa, missä kuumuus voi vaivata suurimman osan kesää.

Ilman viilennin eli siirrettävä ilmanvaihtolaite alentaa oikeasti huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhalttaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laite vie jonkin verran tilaa, ja jotkut niistä ovat melko äänekkäitä, joten käyttäminen yöllä voi olla häiritsevää. Viilennin sopii myös iäkkään ihmisen kotiin, koska on se on tuulettimia tehokkaampi ja asennuksen jälkeen helppo käyttää. Laite voidaan huoltaa ja siirtää pois kuumien ilmojen loputtua.

Luottoapuri kesät talvet

Ilmalämpöpumppu, tarkemmin sanottuna ilma-ilmalämpöpumppu, on tuttu tehokas tapa alentaa huonelämpötilaa kesällä vastaavalla tavalla, kuin lämmittää sitä talvella. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa

talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää sen ulos. Yksi ilmalämpöpumppu ei pysty jäähdyttämään kaksi- tai useampikerroksista taloa, vaan joka kerrokseen tarvitaan oma laite.

Ilmalämpöpumppu on energiaa kuluttava jäähdytysratkaisu, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa melkein millaiseen tahansa omakotitaloon. Asennuksineen laite maksaa noin 1500 eurosta eurosta 3000 euroon riippuen muun muassa pumpun tehosta ja lämmitettävän tilan koosta. Asennukseen tarvitaan aina alan ammattilainen, ja ilmalämpöpumppu vaatii myös säännöllistä huoltoa pysyäkseen toimivana ja turvallisena.

Viilennys kuuluu kaikille

Lemmikkieläimet kärsivät kuumasta sisäilmasta kuten ihmisetkin. Kodin viilennystä suunniteltaessa pitäisi ottaa huomioon lemmikkien hyvinvointi siinä missä ihmisasukkaidenkin. Kissojen ja koirien ruumiinlämmön säätely on erilaista kuin ihmisten, sillä ne eivät hikoile muuten kuin tassujensa kautta ja koirat lisäksi läähättämällä.

Koirille myydään tarkoitusta varten suunniteltuja viilennyspatjoja, mutta sellaisen voi tehdä itsekin vaikka kastelemalla ja pakastamalla pyyhkeen makuualustaksi tai laittamalla koiran oman makuualustan alle kylmälaukun kylmäpatruunoi-ta. Ulkona oleskelevalla koiralla pitäisi aina olla jokin varjainen ja vil-

Etelä-Hämeen
ELÄINHOITOLA
LAADUKASTA TÄYSIHOITOA
KOIRILLE JA KISSOILLE

Tarvikkeet, puruluut ja ruuat
Pesut, trimmaukset ja kynsienleikkaukset

Tassutie 1 13720 PAROLA p. 040 555 8878
www.koirahoitola.fi

Hämeenlinnan
Tuholaistorjunta

0400 210 825 • www.hmltt.fi

Freepik

Lemmikkieläimet tarvitsevat helteellä viilennystä kuten ihmisetkin.

poisa paikka tarhassaan, viilennetty koppi tai mahdollisuus päästä sisälle asuntoon, mikäli se on ulkoilmaa viileämpi.

Kissat useimmiten rakastavat lämmintä, mutta liika kuumuus on vaarallista niillekin, joten kissan pitäisi aina päästä siirtymään viileään paikkaan, kun se sitä haluaa. Kaikille lemmikkieläimille on kuumalla ilmalla oltava aina tarjolla raikasta viileää juomavettä. »

Aika toimia - Kesän jäähdytys alkaa!

SUOMEN VÄRVÄIHÄT PLATINA

Kaikkien merkkien asennus ja huolto saman katon alta.

Testivoittajat jäähdytykseen kuin myös lämmitykseen. Kartoituskäyntimme on aina ilmainen.

Puh: 050 370 0570 | tt-hile.fi
Talotekniikka Hile Oy | Kanakouluntie 15, 13100 HML

MARKIISEILLA JA SCREEN-KAIHTIMILLA EKOLOGISTA AURINGONSUOJAUSTA.

Laadukkaat kotimaiset ratkaisut mittojen mukaan.
Tervetuloa tutustumaan liikkeeseemme!

www.kaihдинjakehys.com

RIIHIMÄEN KAIHDIN JA KEHYS OY
Ilveskatu 14, 11910 Riihimäki | Puh. 050 471 1297

Maaviilennys, mitä se tarkoittaa?

Maaviilennys, lattiaviilennys – termit kuulostavat ihan uusilta. Senhän pitäisi olla maalämpö ja lattialämmitys.

Maaviilennys onkin kuin maalämmitys nurin päin. Siinä lattiälämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin sekä huoneilman lämmittäjänä että jäähdyttäjänä. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee. Taloyhtiöissä voidaan toimia esimerkiksi niin, että laitteisto rakennetaan koko yhtiön yhteiseksi, mutta jokainen osakas hankkii itse asuntokohtaisen puhallinkonvektorin.

Maaviilennys on ehkä muita viilennystapoja huonommin tunnettu, mutta se on tehokas ja melko vähän energiaa kulluttava vaihtoehto, jos on valmis toteuttamaan sen vaatimaan remontin. Kun laitteisto on kerran rakennettu, se on ja pysyy.

Maaviilennyksen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista ja johtaa huoneilmassa lämmenneen nesteen takaisin maan alle jäähtymään. Huoneilmaa viilentävä aine kylmenee siis luonnon keinoin ilman ylimääräistä energian käyttöä. Sähköä koko prosessiin kuluu sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu tarvitsee.

Lattiaviilennys toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta maaviilennys ei poista kustetta huoneilmasta.

Lattia viilentää kesätöikseen

Lattiaviilennys on siis mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat – muille lattiatyypeille sitä ei suositella. Tosin vanha laitteisto voi vaatia päivittämistä ja osittain uusimista, ennen kuin se saadaan toimimaan viilentimenä. Erityisesti lattiaviilennyksen mahdollisuutta kannattaa hyödyntää rakenteilla olevissa omakotitaloissa, joihin on tulossa vesikiertoinen lattialämmitys. Alkuinvestointi ei ole kummassakaan tapauksessa kovin suuri, koska tarvittava putkisto on valmiina olemassa.

Yleensä omakotitalojen lattialämmityksen runkolinja on yksi ja sama koko rakennuksessa. Joskus talon toisissa osissa on tarve viilennykseen samaan aikaan kuin toisissa, kuten märkätiloissa, pitäisi pitää lattialämmitys päällä. Siinä tapauksessa eri vyöhykkeille tarvitaan eri runkolinjat.

Tavallisimmin lattialämmitys ja -viilennys toteutetaan kuitenkin yhteisillä runkolinjoilla koko rakennuksessa ja ensisijaisesti lämmityksen ehdoilla. Jos tarvitaan erityisen tehokas viilennys, tehoa voidaan kasvattaa esimerkiksi tihentämällä putkien asennusväliä.

Teknologiajohtaja **Juhani Hyvärinen** Taltekasta kertoo, että ihmiset ovat joskus tyytymättömiä, kun jäädystyslaitteisto ei alennakaan sisälämpötilaa odotusten mukaisesti. Laitteisto on silloin mitoitettu viilentämään mutta ei varsinaisesti jäähdyttämään.

– Usein viilennyskin riittää: jos huippulämpötilasta, vaikka 28 astetta, saa leikattua pois kolme astetta, lämpötila riittää usein hyvään uneen kesällä. Jos haluaa saavuttaa aina esimerkiksi 23 asteen lämpötilan, laitteisto pitää mitoittaa alusta lähtien riittävän tehokkaaksi, mikä vaatii hyvää suunnittelua, Hyvärinen muistuttaa.

Lähde: Jäähdytystehon mitoitusopas, www.talotekniikkainfo.fi

Asiantuntija: Juhani Hyvärinen, teknologiajohtaja, Talotekninen teollisuus ja kauppa ry ■

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Hometaloriitojen erityispiirteet

Hometalo-ongelmat voivat olla erittäin raskaita niin henkisesti kuin taloudellisestikin. On myös tavallista, että erilaisia terveyshaittoja ilmenee. Talo voi pahimmassa tapauksessa osoittautua asumiskelvottomaksi, jolloin ostaja saattaa joutua maksamaan kahden asunnon kulut. Mikäli vastuukysymyksistä syntyy erimielisyyksiä, riidat voivat kestää pitkään ja tulla kalliiksi.

Hometalo ei ole juridinen termi, mutta sitä voidaan käyttää kuvaamaan rakennusta, jossa on asumisterveysasetuksen (545/2015) 20 §:n toimenpiderajat ylittäviä mikrobivaurioita. Mikrobivauriotilanteissa rakennuksen omistajan tulee ryhtyä selvittämään asianmukaisin tutkimusmenetelmin mikrobien laadua ja laajuutta sekä mahdollista altistumisriskiä rakennuksen käyttäjille. Talokauppatilanteissa nousee väistämättä esiin kysymys, kummalle osapuolelle korjauskustannukset lankeavat.

Hometaloriidat kuuluvat lähes poikkeuksetta salaisiin eli piileviin virheisiin, jolloin sekä myyjä että ostaja ovat olleet kaupantekohetkellä tietämättömiä mikrobivaurioista. Myyjä saattaa usein vedota siihen, että ostaja on laiminlyönyt erityisen ennakkotarkastusvelvollisuutensa eli ryhtyä erityisiin tutkimuksiin kohteessa ennen kauppaa. Olennainen näyttö tässä tilanteessa on yleensä kuntotarkastusraportti, jossa on ehkä nostettu esiin talon riskirakenteita ja lisätutkimustarpeita. Mikäli ostaja on laiminlyönyt veloitteensa, myyjä ei ole vastuussa virheestä. Käytännön tapaukset ovat hyvin monenlaisia ja on tapauskohtaista, miten vastuita arvioidaan kussakin tilanteessa.

Virheen yleisin seuraus on hinnanalennus: sovitusta kauppahinnasta vähennetään virheellisen kiinteistön arvo kaupantekohetkellä. Olennaisen virheen kohdalla ostaja voi myös vaatia kaupan purkua. Kaupan purun osalta täytyy huomioida, että taloa ei voi alkaa korjaamaan. Ostajan täytyy varautua palautta-

maan talo takaisin myyjälle. Toisaalta korjaamiseen tarvittavia varoja ei usein olekaan, mikäli talo on asumiskelvoton ja ostaja joutuu maksamaan samaan aikaan sijaisasumiskuluja sekä asuntolainaa.

Virheeseen vetoavan eli ostajan täytyy selvittää virheen laatu ja laajuus erilaisin rakennusteknisiin tutkimuksiin, mikä maksaa tyypillisesti tuhansia ja jopa yli 10 000 euroa. On hyvä huomioida, että alan sääntelemättömyyden vuoksi rakennusteknisiä tutkimuksia voi tarjota käytännössä kuka tahansa, joten palveluntarjoajan koulutuksen, työkokemuksen ja sertifikaattien tarkistaminen on erityisen tärkeää ennen tutkimusten tilaamista.

Hometaloriitojen selvittäminen oikeusteitse voi kestää vuosia. Edes myönteinen tuomio ei välttämättä helpota tilannetta, sillä täytäntöönpanon voi estää myyjän maksukyvyttömyys, jolloin pahimmassa tapauksessa ostaja ei saa juuri mitään. Epävarmuutta voi hallita ainakin osittain hakemalla tuomioistuimesta turvaamistoimea eli käytännössä takavarikkoa. Mikäli myyjän maksukyvyystä herää epäilyksiä, ostajan on turvallisempaa vaatia hinnanalennusta kaupan purun sijaan. Purku-vaatimuksen voitto ei tarkoita käytännössä mitään, mikäli myyjä ei pysty palauttamaan kauppahintaa. Hinnanalennusta sitä vastoin voi tulla pikkuhiljaa ulosoton kautta ja ostaja voi ryhtyä toimenpiteisiin korjaamalla taloa tai myymällä sen eteenpäin.

Riidan sopiminen joko osapuolten kesken tai tuomioistuinsovittelun kautta on yleinen tapa ratkaista tilanne homeongelmatapauksissa. Kun riidan lopputulos on epävarma ja intressit suuret puolin ja toisin, sovittelun edut korostuvat. Tuomioistuinsovittelun onnistumisprosentti on hyvä ja etenkin hometaloriidoissa sovinnolle on hyvät mahdollisuudet. Molempien osapuolten näkökulmasta tilanne on tragedia ja mitä nopeammin ja edullisemmin asia ratkeaa, sen parempi.

Teksti: Elina Salmi

Salaojitus pitää talon jalat kuivina

Salaojajärjestelmän tarkoitus on huolehtia siitä, ettei maaperästä pääse rakennukseen kosteutta. Jos kellarikerroksen seinät ovat kosteat, voi epäillä, ettei järjestelmä toimi kunnolla. Mikä silloin avuksi?

Salaojan oikea toiminta on rakennuksen ja siinä asuvien ihmisten hyvinvoinnin kannalta kriittisen tärkeää, muistuttaa erityisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Salaojilla kuivatetaan maata talon ympärillä. Jos salaojajärjestelmä ei toimi kunnolla tai sitä ei ole lainkaan, voi kosteus aiheuttaa helposti ongelmia talon rakenteissa tai sisäilmassa.

Salaojajärjestelmän tarkoitus on ohjata maassa oleva vesi pois perustusten luota. Se myös varmistaa tarvittaessa sen, ettei pohjavesi pääse nousemaan liian lähelle alapohjaa. Oikein asennetun ja huolletun salaojaputkiston tekninen käyttöikä on noin 30–40 vuotta.

Salaojitus tehdään rakennuksen

ympäri siten, että maahan asennetaan ohuehko, pehmeästä muovista tehty putki, jossa on pieniä reikiä. Maaperästä tuleva vesi pääsee putkeen ja valuu sitä pitkin perusvesikaivoon. Talon nurkilla on – tai pitäisi olla – salaojakaivot, joiden kautta voi myös tarkastaa putkiston toimintaa ja puhdistaa sitä. Järjestelmästä vesi valuu perusvesikaivoon ja siitä joko avo-ojaan tai kunnan sadevesiviemäriin.

Salaojan tukkeutumista ei välttämättä huomaa

Vanhemmista taloista salaojitus tai vähintäänkin tarkastuskaivot saatavat puuttua kokonaan. Salaojitus on myös voinut aikojen saatossa tukkeutua käyttökelvottomaksi. Putkia

ei välttämättä ole aikanaan suojattu niin, etteivät kasvien juuret tai hienojakoinen savi tai hiesu pääsisi putkeen. Putkeen päässyt hienojakoinen aines kovettuu kuivuessaan putken seinämiin eikä sitä saa sieltä pois millään järkevällä konstilla.

– Hankaluus on usein siinä, ettei salaojan toimimattomuutta välttämättä huomata helposti, koska siitä ei aiheudu tulvia tai vastaavia pihamaalle. Kosteutta ilmaantuu rakenteisiin, mutta tilanne ei muutu mitenkään dramaattisesti. Jos esimerkiksi astianpesukoneen letku poksahtaa, niin tilanne huomataan heti, toteaa Mäkinen.

– Jos maaperä on kosteaa ja kellarin sisäseinissä on kosteutta, voi perustellusti epäillä, ettei salaojitus toimi.

Jos järjestelmässä on tarkastuskaivot, on salaojituksen tarkastaminen onneksi hyvin yksinkertaista. Kaivoon kaadetaan pari ämpärillistä vettä ja jos vesi jää sinne makaamaan, on putkisto todennäköisesti tukossa. Jos taas kaivoja ei ole lainkaan, niin kaivaisin putkiston esiin jostakin kohdasta ja tutkisin kunnan.

Salaojaremonttiin tarvitaan kaivinkone ja osaava putkiurakoitsija

Kun salaoja tukkeutuu eikä enää vedä kunnolla, on se uusittava. Silloin koko talon ympäristö kaivetaan auki niin syvälle, että putkisto voidaan asentaa talon anturan alapuolelle. Ei paljoakaan auta, jos salaoja

kulkee kellarikerroksen puolivälissä, koska silloin vettä kertyy putken alle ja sieltä se voi pyrkiä kellariin sisälle.

Jos talossa on käyttökorkea kellarin, niin kaivettavaa riittää hyvinkin 2,5–3 metriä, jopa enemmän. Jos taas talossa on pelkkä sokkeli, niin silloin putken asennussyvyys on hyvässä lykyssä alle metri. Olen näistä kuitenkin on, että hartiavoimin ja lapion kanssa ei kaivantoa kannata yrittää tehdä. Paikalle tarvitaan siis vähintään pieni kaivuri ja alan ammattilainen.

Lisäksi urakkaan pitää saada asiansa osaava putkiurakoitsija. Häntä tarvitaan tekemään kaadot oikein, jotta uusittu putkisto sitten todella toimii. Samalla voi saada hyviä vinkkejä siitä, onko alueella esimerkiksi radonia ja tarvitaanko erillistä putkistoa tuulettamaan se pois talon läheltä. Myös kunnan rakennusvalvonta osaa siinä asiassa auttaa.

Kun kaivanto on tehty ja kaadot kunnossa, asennetaan putkisto ja tarkastuskaivot. On tärkeää, että putket suojataan suodatinkankaalla, ettei niihin pääse kasvamaan juuristoja tai valu hienojakoista ainesta. Lopuksi kaivanto täytetään hyvin vettä läpäisevällä maa-aineksella.

Jos itsellä ei ole tiedossa hyvää ja työnsä reilusti hinnoittelevaa maansiirto- ja putkiurakoitsijaa, kannattaa pyytää muutamalta tar-

joukset. Silloin saa vertailukelpoista tietoa urakan hinnasta ja voi valita mieleisensä.

Samalla kaivamisella lisäeristys kellarin ulkoseiniin

Jos salaojan joutuu uusimaan, kannattaa tietysti samalla uusien kellarin tai sokkelin ulkopuolinen eristys. Ulkoseinässä voi hyvinkin olla vanhastaan jotakin taatonaikaista tervapahvia, jonka parasta ennen-päivä oli jo 80-luvulla.

Kellarin seinään asennetaan vähintään patolevy suojaamaan rakennetta. Myös lämpöeristystä voi lisätä. Markkinoilla on esimerkiksi kellarin ulkoseinään tarkoitettu eristelevy, joka on yhtäaikaa sekä patolevy että lämpöeriste.

Jos on epäselvää, tarvitaanko maaperästä tai muusta syystä riippuen vielä esimerkiksi bitumisevely, kannattaa keskustella asiantuntijan rakennusvalvonnan tai paikkakunnan olot tuntevan, osaavan ammattilaisen kanssa. Koska keskivertoasujalle salaojaremontti tulee seuraavan kerran vastaan toivon mukaan vasta kymmenien vuosien kuluttua, ei remonttia tehdessä kannata ylettömästi pihistellä. Vähän kalliimpi, mutta samalla laadukkaampi materiaali on pitkässä juoksussa yleensä hintansa väärti eikä ero päivää kohti laskien tule olemaan edes sentin osia. ➤

Ostetaan metalliromua
Rauta, kupari, alumiini, ym.
Romuautojen virallinen vastaanottopiste.

ROMULIIKE SUOTULA OY
Jokelantie 601, 05470 Hyvinkää. P. 019 467 763, 0400-480 794
romuliike@suotula.fi

www.suotula.fi

ETELÄ-SUOMEN LAATUPUTKITUS

- LVI-työt
- Lämpöpumput
- Lämmitys ja käyttövesisaneeraukset
- Ilmalämpöpumput
- Öljypoltinhuollot

www.laatuputkitus.fi
janne.liukkonen@laatuputkitus.fi ☎ 040 0455 004

HÄRKÄTIEN PUUTAVARA OY

- Puutavaraa ja rakennustarvikkeet
- Määrämitta-katkaisupalvelu
- PYYDÄ TARJOUS SÄHKÖPOSTILLA
- Katso tarjouserät nettisivuiltamme

Sahantie 5 Renko. Harri 040 843 6064, Tuula 0400 526 514
www.harkatienpuutavara.fi | myynti@harkatienpuutavara.fi

Rakentaminen on TAITOLAJI, joka meillä on hyvin hallussa!

TERAK OY *Ota yhteyttä!*
0400 680 878 - **www.terak.fi**

Omakoti
omakotilehdet.fi

ASIANAJOTOIMISTO
LOUHI

Asianajotoimisto Louhi Oy
avustaa asunto- ja
kiinteistökauppariidoissa.

Meiltä apua esimerkiksi

- riitatilanteiden
sovitteluun,
- kaupan purkuun,
- reklamaatioihin ja
- oikeudenkäynteihin.

Ajanvaraus:

» puh. 040 180 6627
» tarja@aalouhi.fi
» www.aalouhi.fi

1949-2024
VVL
VIILAN VESI JA LÄMPÖ OY
TARKASTUS-EXPERTIT

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS!
045 840 8436 / Jani Saren
044 567 9219 / Veli Niemi

**Päivystämme 24/h
vuoden jokaisena päivänä!**

Toteutamme vuosikymmenten kokemuksella ja ammattitaidolla
ÖLJYSÄILIÖN TARKASTUS-, HUOLTO- JA ASENNUSTYÖT

- öljysäiliöiden asennustyöt
- öljypoltintyöt • öljysäiliön huollon
- öljysäiliön tarkastus ja puhdistus
- vanhojen säiliöiden käytöstä poistot ja purkutyöt
- raskasöljysäiliötyöt
- myös öljyn hätätoimitus

ASENNETTA & ASENNUSTA

Lvi-asennukset, lämpö, vesi, jäähdytys ja ilmastointi. Ilmanvaihto ja vesivirtausmittaukset.

**PYYDÄ
TARJOUS!**

YHR
PUTKITUS OY

Juha-Matti Saarinen
040 546 4614
juhamatti.saarinen@yhr-putkitus.inet.fi
www.yhr-putkitus.fi

**RIIHIMÄEN
LV-TEKNIikka**

Ammattitaitoista LVI-osaamista vuodesta 1973
Riihimäen Öljypoltinhuolto Oy

Putkityöt saneeraus- ja uudiskohteisiin •
Kaukolämpökeskusasennukset • Öljypoltinhuollot ja -myynti
• Öljysäiliöiden tarkastukset • Asbestin purkutyöt

Soita 010 6667 910 | www.roph.fi

Kellarikerroksen ilmanvaihto kuntoon

Vanhemmissa ja erityisesti rintamamiestaloissa on monesti kellari, jota ei ole alun perin tarkoitettu asuinkäyttöön. Kun ne on sitten vuosien kuluessa hyödynnetty asuin- tai harrastetilana tai kellariin on rakennettu vaikkapa sauna, on tilan käyttötarkoitus muuttunut.

– Kellarikerroksen ilmanvaihtoa pitää tarkastella osana koko rakennusta ja kokonaisuutta. Silloin on selvää, että kellarikerroksen ilmanvaihdon pitäisi olla yhtä lailla suunniteltu kuin se muukin talo – kyse on kuitenkin sisäilmasta ja sitä kautta asukkaiden terveydestä, sanoo erityisasiantuntija Juha-Ville Mäkinen LVI Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Kellarin käyttökin vaikuttaa asiaan eli onko se aidosti asuinkäytössä vai onko siellä esimerkiksi teknisiä tiloja tai sauna.

Alun perin kellari on virallisesti voinut olla tuulettuva alapohja, jossa on korkeutta ja jonne on huoltoluukku. Koska se ”huoltoluukku” on sattunut olemaan täyskorkea ovi ja kellariin johtaa valmiiksi portaat, niin sinne on innostuttu tekemään ”man cave”-tyyppinen viihtymistila. Niissä tilanteissa kellarin ilmanvaihtoa ei ole kukaan koskaan ihmeemmin suunnitellut.

Ilmanvaihtotöihin tarvitaan usein rakennuslupa

Ilmanvaihtoon liittyvät muutostyöt edellyttävät hyvin usein rakennuslupan. Jos tehdään riittävän suuri tai ratkaisevan kokoinen korjaustoimenpide, niin sille on haettava lupa. Silloin ilmanvaihto pitää suunnitella, toteuttaa ja hyväksyttää voimassa olevan asetuksen mukaisesti. Töillä pitää olla nimetty suunnittelija, joka hyväksyttää mitoitukset rakennusvalvonnassa niin, että kaikki tulee varmasti tehtyä oikein.

– Kellarin ilmanvaihto voidaan rakentaa tai korjata omana osanaan. Useasti saatetaan joutua rakentamaan ilmanvaihtokanavistoa tai koneellinen ilmanvaihto. Molemmat on toki täysin mahdollista rakentaa olemassaoleviin tiloihin.

– Kannattaa tietysti käydä keskustelu paikallisen rakennusvalvonnan kanssa, pitääkö koko talon ilmanvaihdon tehdä samassa yhteydessä jotakin.

Korvausilmareittien oltava kunnossa

Jälkikäteen rakennetut saunatilat muodostavat oman haasteensa, jos saunaa rakennettaessa ei ole tajuttu, että ilman pitäisi sielläkin vaihtua. Yksi pelastus on, jos saunaan on asennettu puukiuas. Sille on pitänyt rakentaa hormi ja sen kautta kylpemisen aiheuttama kosteus poistuu rivakasti.

Jos on ostamassa kyseisenlaista taloa, ei koskaan voi olla varma siitäkään, onko vedeneristykset tehty oikein ja ovatko ne kunnossa. Kannattaa siis varautua siihen, että niitä joutuu uusimaan.

Vanhemmissa taloissa on useimmiten painovoimainen ilmanvaihto. Jotta se toimisi oikein, on oleellista, että korvausilmareitit ovat kunnossa. Valitettavasti ne on joskus vanhoissa taloissa ymmärtämättömästi tukittu ja siitä voi aiheutua sisäilmaongelmia. Taloon myös syntyy helposti se kuuluisa ”mummolan haju”.

On siis ehdottoman tärkeää, että korvausilma-aukot ovat kunnossa. Jos ne on joko tapetoitu piiloon tai tukittu vanhoilla villasukilla – sellaistaakin on nähty – pitää ne tietysti ottaa esiin pikimmiten. Se on hyvä teko talolle ja omalle hengitysilmalle. Jos ei itse ole varma asioiden toimivuudesta, on hyvä pyytää ammattilaista tarkastamaan asia ja neuvomaan tarvittaessa. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin jäsen vuosina 2008–2024 ja nousee varasijalta parlamenttiin 10. vaalikaudelle.

Rakennukset on suunniteltava kestäämään tulevaisuutta

Rakennusala on uusien haasteiden edessä, sillä rakennuskantamme on kestävä nykyisten olosuhteiden lisäksi myös tulevaisuuden muuttuvia olosuhteita. Niinpä meidän on huomioitava rakentamisessa ja rakennuskantamme remontoimisessa muuttuva ilmasto, kuten lämpötilojen heilahdukset, sademäärien muutokset ja sään ääriolosuhteiden yleistyminen. Rakennuskantamme on tulevaisuudessa kestävä lumisten talvien lisäksi esimerkiksi yhä voimakkaampia helleaaltoja, tulvia ja myrskyjä.

Vuosi 2024 oli maapallon tähänastisen mittaushistorian kuumin vuosi. Viime vuonna maailman keskilämpötila ylitti jopa Pariisin ilmastopöytäkirjassa sovitun 1,5 asteen rajan ensimmäistä kertaa. On kuitenkin myös hyvä muistaa, että Suomessa ilmasto lämpenee noin tuplasti maailman keskilämpötilaan verrattuna, minkä vuoksi meidän on varauduttava yhä suurempiin muutoksiin. Viime vuonna Lyly-myrsky toi Suomeen hirmumyrskyn ensimmäistä kertaa mittaushistoriassamme. Ilmaston lämmetessä hirmumyrskyjen mahdollisuus myös meillä Suomessa kasvaa.

Sään ääri-ilmiöt kuluttavat rakennuksia, mikä lisää rakennusten ja infrastruktuurin huoltotarvetta. Suunnittelemalla rakennukset kestämaan myös tulevaisuuden voimistuneita sään ääriolosuhteita, voimme vähentää rakennusten jatkuvaa huoltamista sekä taata terveelliset ja turvalliset olosuhteet rakennusten käyttäjille. Esimerkiksi sateiden, kosteuden ja tulvien lisääntyessä myös kosteusvauriot rakennuksissa lisääntyvät, mikä voi vaikuttaa suoraan myös ihmisten terveyteen esimerkiksi hengitystieoireiden muodossa.

Rakentamisessa meidän on huomioitava talven pakkasten aikaisen lämmityksen lisäksi myös yhä pahenevat helleaallot. Suomessa ra-

kennuskantamme on suunniteltu ensisijaisesti kestämaan paukkupakkasia ja varastoimaan lämpöä, mikä on jo viime vuosien aikana tuottanut erityisesti ikäihmisille vaarallisia olosuhteita kesän kuumimpina viikkoina. Rakentamisessa tuleekin hyödyntää yhä enemmän passiivista rakentamista, jossa sekä talven hukkalämpöön- gelmaan, että kesän ylikuumenemisongelmaan pyritään löytämään tehokkaita ratkaisuja. Ratkaisut perustuvat muun muassa rakennusten pintojen ja materiaalien lämmön varastointiin sekä rakennusten sijoitteluun.

Myös jo olemassa oleva rakennuskantamme on remontoitava kestämaan paremmin tulevaisuuden olosuhteita. Tämän lisäksi rakennuskantamme on remontoitava energiatehokkaiksi. Rakennuskantamme energiaremontoinnilla voimme myös hillitä ilmastonmuutosta, sillä rakentaminen ja rakennukset vastaavat noin 40 prosenttia tuottamamme hiilidioksidipäästöistä.

Itse rakennusten lisäksi myös laajemmin kaupunkiympäristössä ja -suunnittelussa on huomioitava vahvemmin muuttuva ilmasto. Viher- rakentamisella sekä tulvariskit ja hulevesiriskit huomioivalla kaupunkisuunnittelulla, voimme ennaltaehkäistä sään ääri-ilmiöiden, kuten myrskyjen ja tulvien vaikutuksia rakennuksiimme.

Rakentamisessa kyse ei ole vain talojen pysyttämisestä vaan rakennukset toimivat myös meidän koteina. Kalifornian laajojen maastopalojen vuoksi kymmenet tuhannet ihmiset ovat menettäneet kotinsa. Potentiaaliseen kodin menettämisen pelkoon on meidän kaikkien helppo samaistua. Nämä voivat vaikuttaa myös vakuutusmaksuihin, mikäli varautumista ei ole tehty.

Ilmastonmuutoksen edetessä meidän on varmistettava, että rakennuksemme ja asuinalueemme kestäisivät mahdollisimman hyvin myös niitä tulevaisuuden olosuhteita.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kesästä kaikki irti

Mikä on kesän paras paikka viihtymiseen? Tietysti oma piha! Tulevana kesänä lekotellaan lepotuolissa auringonpaisteessa ja nautitaan aamukahvit terassilla keskellä kukkaloistoa. Mukaan mahtuu myös yhteisiä pihapelejä ja illan kiireettömiä grillaushetkiä.

Kun kesä on lyhyt ja säilyttää vaihteleva, aurinkoisista päivistä ja leudoista illoista halutaan ottaa irti sitäkin enemmän. Ja se myös näkyy, kun katsoo kotipihoille: laajoilta terasseilta saattaa löytyä jo sisätiloihin verrattavia oleskeluryhmiä, hyvin varusteltuja kesäkeittiöitä, tunnelmaa tuovia ulkotulvia ja muita mukavuuksia.

Pihoilta toivotaan monipuolisia oleskelumahdollisuuksia sekä arkea hyödyttäviä tiloja ja toimintoja, toteaa myös hortonomi AMK, rakennusarkkitehti **Jenna Pelttari**. Vaikka tiivistyvissä kaupungeissa pienet tontit ovat tyypillisiä, niillekin halutaan hänen mukaansa mahdollistaa mahdollisimman paljon.

– Toiveet ja tarpeet ovat toki erilaisia asukkaista riippuen. Lapsiperheet toivovat avointa leikkitilaa ja tallesta kestäviä kasveja etenkin jos leikki-paikkaa ei ole aivan lähellä.

Koronapandemian jälkeen pihatoveissa ovat Pelttarin mukaan koros-

tuneet mahdollisuudet etätyöskentelyyn omalla pihalla, mutta myös työpäivien aikaisten taukojen viettäminen ja työstä palautuminen.

– Katetut ja lasitetut terassit ovat monen toiveissa. Ja vastaavathan ne hyvin toiveisiin asuintilojen laajentamisesta kohti ulkotiloja, hän lisää.

Lisäksi terassikautta pidennetään esimerkiksi lasitetuilla terasseilla ja erillisillä kesähuoneilla. Terasseihin yhdistetyt uima- ja porealtaat tuovat arkeen puolestaan luksusta ja lisäävät hyvinvointia.

Pihalla kokkaaminen on monipuolistunut

Ruokailu ja ruuan laittaminen ulkona ovat olennainen osa Suomen kesää. Pelttari toteaa grillin kuuluvan lähes jokaiseen pihaan, mutta siihen ruuanlaittopisteiden yhteneväisyydet jäävätkin.

– Toisille riittää oman perheen pää-

luvun mukaan mitoitettu ruokapöytä, kun taas toiset toivovat suunniteltua tilaa myös vieraiden kestitsemiseen.

Kirjo näkyy hänen mukaansa myös siinä, millaisia ruuanlaittotoimintoja pihalle halutaan toteuttaa. Toiset toivovat hyvinkin kattavasti varusteltua kesäkeittiötä josta löytyy säänsuojaa, vesipiste ja sähköt, laskutasoja, pizauuni, savustin ja muutama erilainen grilli.

– Toisille taas riittää grilli, joka on integroitu kivasti osaksi muuta pihaa ja maisemoitu esimerkiksi säleikköseinällä tai valjastettu osaksi baaripöytää. Pelttari kertoo nuotiopaikkojen ja ulkotulien tulleen myös osaksi yhä useampaa omakotitalon pihaa.

– Niitä toivotaan osin perinteiseen makkaranpaistoon mutta myöskin laajempaan ruuanlaittoon.

Nuotiopaikka voi olla luonnonkivistä kasattu, matala ja maanvarainen tai esimerkiksi korkeampi, jalallinen rakennelma, jonka keskellä on

paikka tulelle ja ympärillä ruoanlaittoon soveltuvat paistotasot.

Terassit olennainen osa pihalla viihtymistä

Pelttari toteaa terassien olevan oleellinen osa pihoja ja niillä oleskelua. Lähtökohtaisesti ne mielletään puusta valmistetuiksi ja sijaitsevan olohuoneen oven välittömässä läheisyydessä.

Todella usein talopakettien mukana tulevat terassit ovat liian pieniä niille kaikille toiminnoille, joita terasseille halutaan sijoitettavaksi, hän huomauttaa.

– Terasseille toivotaan sijoitettavaksi ruokapöydät sekä sohvakalustot ja usein myös porealtaat. Moni asiakas toivoo yhdessä tasossa olevaa ja isoa terassia, joka lisäksi kiertää taloa ovelta ovelle.

Oman kokemuksensa pohjalta Pelttari kuitenkin ehdottaisi itse usein monimuotoisempaa toteutusta.

Puut tuovat pihalle kaivattua auringonsuojaa

Pidempien hellejaksojen yleistyminen kasvattaa myös auringonsuojan tarvetta pihaille. Jenna Pelttari harmittelee monien asiakkaiden kuitenkin yhä kokevan puut enemmän roskaavaksi riesaksi kuin iloksi ja hyödyksi.

- On tyypillistä, että uudiskohteet sijaitsevat asuinalueilla, jotka on perustettu pellolle tai vastaavasti ovat olleet joskus puustoista aluetta, mutta kaikki puut on kaadettu helpomman rakennettavuuden vuoksi.
- Hän toteaa näiden avointen asuinalueiden olevan hellekauksilla usein läkähdyttävän kuumia ja toisaalta äärimmäisen tuulisia.
- Puut olisivat avainasemassa luomassa viileämpää mikroilmastoa ja tuomaan suojaa. Lisäksi koen puiden tuovan korvaamattoman lisän viihtyisyyden kokemiseen.
- Onneksi valoa on näkyvissä

tunnelin päässä. Pelttari kertoo, että uusien asuinalueiden kaavamääräyksissä huomioidaan usein puiden tarpeellisuus. Se näkyy suoraan määräyksinä puiden määrissä.

- Myös uusi sääntö ”3-30-300” on osaltaan avuksi varmistamaan riittävää kaupunkivihreän määrää, hän kiittelee.
- Säännön mukaan jokaisesta asunnosta pitäisi näkyä vähintään kolme puuta, kaupungin osan latvuspeittävyys pitäisi olla vähintään 30 % ja lähimmälle viheralueelle pitäisi olla matkaa enintään 300 metriä.

Haastateltava toimii yrittäjänä riihimäkeläisessä Pihaus Oy:ssa, jonka toimialaa ovat pihojen ja viheralueiden suunnittelu-, rakentamis- ja hoito- sekä kunnossapitopalvelut. Pihaus Oy on Maisemasuunnittelijat ry:n sekä Viher- ja ympäristörakentajat ry:n jäsenyritys.

- Terassit ovat usein kalleimpia pihan rakenteista, joten suunnittelun terassit siten, ettei niissä ole hukkaneliöitä, vaan jokainen neliö hyödyntää joko suunniteltua oleskelua tai muuta toimintaa tai toimii välttämättömänä kulkutilana.
- Puun sijaan terassi voikin olla esimerkiksi kivistä valmistettu ja useassa eri tasossa. Omissa suunnitelmissaan Pelttari kertoo jakavansa mielellään oleskelualueet erilaisiin tiloihin, joita erottaa sitten toisistaan taseroilla tai rajaavilla rakenteilla kuten seinämillä tai istutusalueilla.

Kasvien leviäminen ja hoidon tarve huolettavat

Kasvillisuus luo pihan tunnelman, painottaa Pelttari. Hän kuvailee kasvien olevan ikään kuin pihan vaatteet, jotka vaihtavat muotoaan vuodenajan mukaan ja joiden avulla voidaan ilmentää omaa tyyliä. Sen mukaisesti kasvillisuus jakaakin myös paljon mielipiteitä:

- Joillain asiakkailla on pitkä lista kasveista, joita haluavat tai mitä eivät missään nimessä halua pihalleen, hän kertoo.
- Kestosuosikkeja vuodesta toiseen ovat perinteiset pionit, hortensiat ja syreenit. Inhokkeina tuntuu usein olevan keltaiset kukat, ”mumolan” perinneperennat, piikikkäät pensaat sekä voimakastuoksuiset kasvit.
- Pelttari toteaa asiakkaiden olevan tänä päivänä myös yhä useammin

valveutuneita. Esimerkiksi kasvien hallitsematon leviäminen luontoon ja hoidon tarve huolettavat useita. Monet ovat myös jo tietoisia ilmastomuutoksen aiheuttamista haasteista kuten luontokadosta ja kasvitaudeista.

Kasvillisuustrendinä monimuotoisuus

Nykyisin harvempi kaipaa itselleen minimalistista pihaa, jossa myös kasvillisuus olisi harvalajista.

- Kasvillisuuden osalta pihoihin toivotaan nykyään enemmän monimuotoisuutta ja kerroksellisuutta, iloitsee Pelttari.
- Hyvässä nosteessa on niin sanottu dynaaminen istutus, jossa kasvit sijoitetaan istutusalueelle ryhminä hieman sokin sokin ja heinäkasveilla on suuri rooli. Mutta myös perinteinen rivi-istutus toimii yhä.
- Hän kertoo myös niittyjen löytäneen tiensä omakotitalojen pihoihin. Niittyjen avulla voidaan lisätä luonnon monimuotoisuutta ja vähentää hoidettavan nurmialueen määrää. Erilaisten vesielementtien, kuten koristelampien tai suihkulähteiden, hän puolestaan arvioi olevan vähemmän päin.
- Ne vaativat hoitoa ja lähtökohdaisesti suurin osa asiakkaista toivoo helppohoitoista pihaa. Tokikin vesielementti voi olla niinkin vähäinen kuin pieni vettä pulppuava koriste-figuuri. Mutta kyllä osa toivoo edelleen pihalampia ja puroja. ■

PIHA- JA ONGELMAPUIDEN KAADOT

taidolla ja turvallisesti tuhansien puiden kokemuksella

TILAA ILMAINEN ARVIOKÄYNTI!
P. 044 988 2422 / jani@jkpihapuut.fi

KANTOJEN JYRSINNÄT | PENSASAITOJEN LEIKKAUKSET

Puiden kaadot
alk. 80 €

JK-PIHAPUUT OY

044 988 2422 HÄMEENLINNA / 040 546 0021 HYVINKÄÄ
WWW.JKPIHAPUUT.FI

JMKPALVELU.com

Kiinteistöhuoltopalvelut taloyhtiöille, yrityksille ja yksityisille

Päivystys 24/7 • 041 5474 733
Janakkala - Hämeenlinna

Neuvonta • Myynti • Asennus • Pinta- ja öljykäsittelyt

Luonnollisesti kaunis!
**SÄVYTÄ LATTIASI
ÖLJYVAHALLA.**

**PARKETTI
SUVALA OY**

TANELI SUVALA
050 404 8050, taneli@parkettisuvala.fi

* Pölytön hionta

www.parkettisuvala.fi

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Teksti: Elina Salmi

Julkisivu siistiksi ja kauniiksi

Ajan saatossa talon julkisivu alkaa näyttää nuhjuiselta ja väsähtäneeltä. Maalikin saattaa olla kulunutta. Talon kasvojenkohotukseen on onneksi monia keinoja riippumatta siitä, millä materiaalilla se on verhoiltu.

Jos talon julkisivu on nuhjuinen – siinä on ehkä likaa, mahdollisesti homepilkkuja tai ympäristöstä tullutta pölyä – mutta maalipinta on vielä suhteellisen hyvässä kunnossa, voi talon ulkonäköä kohentaa pesemällä.

– Rautakaupat myyvät julkisivun pesuun tarkoitettuja aineita lukuisilta eri valmistajilta. Ohjeiden mukaan käytettynä ne ovat turvallisia aineita ja harjaamalla voi vielä tehostaa aineen vaikutusta, kertoo maalausalan yrittäjä ja Tampereen Maalarimestariyhdistyksen puheenjohtaja **Kai Partanen**.

– Pehmeä harja ja normaalilla vedenpaineella toimiva puutarhaletku on hyvä yhdistelmä. Painepesuria en suosittele, koska silloin vesi tulee niin kovalla paineella, että se saattaa tunkeutua rakenteeseen. Kannattaa noudattaa suojausohjeita tarkasti. Silmien suojaaminen on

erityisen tärkeää.

Pesu puhdistuskeinona sopii kaikenlaisille julkisivun pinnoille – puulle, tiilelle, rappaukselle ja vaikkapa karaattilevyille.

Karaattilevyä ei muutenkaan ole tarkoitettu maalattavaksi, joten sille pesu on oikeastaan ainoa toimiva kohenuskonsti.

Pesuun sopiva sää on varjoinen tai kuiva pilvipouta eikä hentoinen sadekaan haittaa. Auringossa pesuun tarkoitettu aine saattaa kuivua liian nopeasti eikä se tee pinnalle hyvää.

Esikäsittelyssä ei parane oikaista

Jos talo on joka tapauksessa tarkoitus maalata, on pesu rappaukselle ja tiilipinnalle yleensä riittävä keino pinnan puhdistamiseksi ennen maalausta. Jos pinta ei ole kovin likainen, voi pelkkä harjaus kovalla katuhar-

jalla riittää esikäsittelyksi. Pääasia on, että kivipinnasta saadaan irtolika pois.

Iso osa suomalaisista omakotitaloista on puuverhoiltuja ja monet ovat omakohtaisesti tutustuneet sellaisen maalaamiseen esimerkiksi talokoolaisena. Puupinnan maalaaminen on siis useimmille tuttua. Joitakin niksejä toki puuverhoilun maalaamisessakin on.

– Jos vanha maalipinta on kunnolla kiinni pohjassaan, niin ei sitä tarvitse ruveta irrottamaan. Riittää, että kaikki irtoava aines skrapataan irti siihen tarkoitettulla työkalulla, muistuttaa Partanen.

Hiekkapuhallus puolestaan on hänen mukaansa järeä toimenpide, joka on jätettävä suosiolla ammattilaiselle. Talon pinnassa voi nimittäin olla haitta-aineita – kuten asbestia tai lyijypitoista maalia – jotka on käsiteltävä oikealla tavalla ja ammattilainen

tietää, miten se tehdään.

Varmista rakennusvalvonnasta, onko värin valinnalle rajoituksia

Ennen kuin voi laittaa pensselit heilumaan iloisen talkooporukan kanssa, on vielä hoidettava muutama asia. Ensimmäiseksi täytyy tietysti korjata laudoituksessa lahovauriot ja vastavat sekä hankkia riittävä määrä maalia.

On myös hyvä selvittää kunnan rakennusvalvonnasta, onko asuinalueelle määritelty, millä värillä talon voi maalata. Muuten voi käydä niin, että homman saa tehdä kahteen kertaan, kun joutuu maalaamaan talon kokonaan uudelleen hyväksytyllä värillä.

Jos talon väri ei vaihdu ja vanha

maalipinta on pääosin hyväkuntoi-
nen, voi huoltomaalata vain pienem-
män alueen.

– Sitä ei kannata yrittää tehdä paik-
kamaalauksena, sillä lopputulos on
väistämättä kirjava. Aurinko muut-
taa ajan kanssa seinän väriä ja vaikka
vanhat värinumerot olisivatkin tal-
lessa, ei uusi maali koskaan ole tis-
malleen samanvärinen. Kannattaa
siis sellaisessa tapauksessa maala-
ta koko seinä, jolloin lopputulos on
kaunis ja siisti.

**Öljymaalia vain öljymaalin
pälle, punamultaa vain
punamullan pälle**

Miten sitten saa selville, millä maalil-
la talo on aiemmin maalattu ja mil-
laista maalia sen pälle voi sutia, el-
lei ole tiedossa, mikä se aiempi maali
mahtaa olla? Alla on lyhyt opas sii-
hen, miten maalit voi erottaa toisis-
taan. Jos haluaa pelata varman pääl-
le, on maalitehtailla maksullinen
analyysipalvelu, jonne voi lähettää
näytteen seinässä olevasta maalista.

Pääsääntö on, että nykyaikaiset ve-
siohenteiset maalit käyvät käytän-
nössä kaikille pinnoille. Öljymaalia
voi käyttää vain öljymaalilla maalat-
tuun pintaan. Samoin punamulta on
varminta huoltomaalata vain puna-
mullalla. Kuullotteet voi huoltomaa-
lata samantyyppisellä kuullotteella
tai peittävällä maalilla.

Muuten on pitkälti makuasia, ha-
luaako käyttää vesiohenteista vai öljy-
maalia. Vesiohenteinen on jonkin
verran helpompaa työstää. Se myös
kuivu nopeasti, joten seuraavan
kerroksen maalaamiseen pääsee
sukkelammin.

Monet vannovat öljymaalin ni-
meen. Jos on varma siitä, että sei-
nässä oleva maali on öljymaalia, niin
toki siihen uusi kerros samaa tavaraa
on oivallinen valinta. Kannattaa ot-
taa huomioon, että öljymaali kuivu
hitaasti, joten urakka kestää pidem-
pään. Välineet on pestävä liuottimel-
la, jos ne haluaa pestä. Usein välineet
menevät poisheittokuntoon koko tal-
lon maalauksessa, joten työlääseen
liuotinpesu-urakkaan ei välttämättä
kannata ryhtyä.

Pensselit heilumaan!

Sitten päästäänkin jo itse asiaan eli
talon maalaamiseen.

– Vuori- ja nurkkalautoja ei tarvit-
se irrottaa, jos niitä ei tarvitse uusia
muista syistä. Jos ne uusitaan, niin
silloin kannattaa tietysti maalata ne
irrallaan ja töpöttää viimeiseksi pai-
kalle laitettujen lautojen naulankan-
nat piiloon, sanoo Partanen.

– Kannattaa myös varautua siihen,
että kun talossa on uusi hieno maa-
lipinta niin seinässä kuin vuorilau-
doissakin, niin ikkunoiden puitteet
saattavat näyttää väsähtäneiltä. Kan-
nattaa siis varautua maalaamaan ne-
kin.

Puuverhoiltuun pintaan paras työ-
väline on nimenomaan talon maa-
laamiseen tarkoitettu pensseli. Ra-
patun pinnan maalaamiseen voi
harkita maaliruiskun käyttämistä –

varsinkin jos pinta on rakenteeltaan
kovin karkea ja röpyläinen. Silloin
täytyy tietysti esimerkiksi ikkunat
suojata huolella.

– Hienorakenteisempi rappaus-
pinta on mahdollista maalata pit-
käkarvaisella telalla. Rapatuille pin-
noille sopivat kiviseiniin tarkoitettut
maalit. Niitä käytetään myös puuver-
hoillun talon betonisokkeliä maalat-
taessa.

Tiilipinta on verhoilumateriaali-
na kaikkein kestävin ja sen kohenta-
misessa auttaa yleensä pelkkä pesu.
Vettä tosin kuluu, koska erityisesti
kahitiilet imevät vettä reippaasti.

– Tiilipinnankin voi toki maala-
ta, mutta jos talo on tehty tiilestä,
niin se on tehty syystä. Jos tiilisei-
nän maalaa, niin talosta tulee hel-
posti keinotekoisen näköinen, koska
yleensä laastisaumat ovat eriväriset
ja se kontrasti maalattaessa mene-
tetään. Joskus halutaan maalata kui-
tenkin esimerkiksi ovisyvennys vaa-
leammaksi.

Jos päättynyt maalaamaan tiilitalon,
löytyy markkinoilta tiilelle tarkoitet-
tuja maaleja.

**Muista oma ja
talkoolaisten
työturvallisuus**

Paras maalaussää on varjoinen tai
kuiva pilvipouta. Auringossa maali-
pinta kuivu liian nopeasti eikä tartu
kunnolla alustaan, vaan jää helposti
kalvoksi pinnalle ja alkaa sitten het-
ken päästä lähteä liuskoina irti.

Jos urakkaan ryhtyy itse, pitää tie-
tysti muistaa työturvallisuus. Tikkaat
on huonoin mahdollinen ”teline”, sil-
lä vahinkojen vaara on todella suu-
ri. Rakennuskonevuokraamosta voi
vuokrata pienen, auton perässä ve-
dettävän henkilönostimen. Se on oi-
kein käytettynä hyvin turvallinen lai-
te, sillä jos laite ei ole tukevasti tasa-
painossa, se ei yksinkertaisesti toimi.
Joka tapauksessa korissa olijalla pi-
tää olla asianmukaiset turvavarus-
teet eli vähintään turvaköysi ja -val-
jaat.

Rakennuskonevuokraamoista saa
myös asianmukaisia, määräykset
täyttäviä telineitä. Itse ties mistä jäte-
laudasta rakennetut telineet eivät ole
sellaisia ja jos vahinko sattuu, niin
erittäin todennäköisesti vakuutus ei
vahinkoa kata.

Jos maalaa talon talkoilla, kannat-
taa ottaa talkoolaisia varten talkoo-
vakuutus. Tietysti pitää huolehtia sii-
tä, että jokaisella on suojavarusteet
eli vähintäänkin suojalasit ja hans-
kat.

Jos ei halua käyttää koko kesälo-
maansa talon kimpussa hikoillen tai
henkilönostimen korissa keikkuen,
voi työn aina teettää ammattilaisella.
Silloin on suositeltavaa käyttää asi-
ansa osaavaa ja velvoitteensa täyttä-
vää ammattilaista. Ovelta ovelle kau-
pustelijoiden houkutuksiin ei pidä
langeta.

*Haastateltava on toiminut alalla
36 vuotta, on Maalausliike Partanen
Oy:n yrittäjä ja Tampereen Maalari-
mestariyhdistyksen puheenjohtaja.■*

Hoidamme niin
julkisivuremontit kuin
huoneistoremontitkin
yli 60 vuoden
kokemuksella ja vahvalla
ammattitaidolla.

Ota yhteyttä, kun haluat

- rakennusmaalaukseen
- korjausrakentamiseen
- lattiapinnoituksiin

erikoistuneen tekijän.

Maalausliike Remula Oy

www.remula.fi
maalausliike@remula.fi

Ismo Remula p. 040 901 2051
Patteritie 6, 14200 Turenki

VUOKRAA

koneet mökki- tai omakotiremonttiin

Mitä tarvitsetkin, katso lisää: www.hrk.fi

HRK KONEVUOKRAAMOT

HÄMEENLINNA, Uuraantie 5 p. 020 7789 066

Teksti: Elina Salmi

Hyvin huollettu katto kestää pitkään

Vesikatto on talon tärkein osa, sillä ongelmia syntyy, jos vesi pääsee rakenteisiin. Siksi kattorakenteet on hyvä tarkastaa vähintäänkin pintapuolisesti pari kertaa vuodessa. Kun havaitut puutteet korjataan nopeasti kestää kattokin pidempään.

Yleisimmin käytetyt katon katemateriaalit ovat meillä pelti, tiili ja huopa. Peltikatto kestää vähän rasituksesta riippuen helposti puoli vuosisataa. Tiilikatto puolestaan kestää ainakin saman ajan ja savitiilikatto saat-
taa selvitä käyttökelpoisena satakin vuotta. Huopakatto on lyhytikäisin ja tulee tiensä päähän keskimäärin 25 vuodessa.

Katemateriaalista riippumatta katto pitää tarkastaa ja huoltaa säännöl-

lisesti. Muuten katon käyttöikä laskea dramaattisesti. Katolle kertyy kaikenlaista roskaa varsinkin silloin, jos lähellä on paljon puita. Yksinkertaisin huoltotoimenpide onkin pitää katto puhtaana.

– Uudehkollekin katolle alkaa varjon puolelle kertyä sammalta ja muuta kasvustoa muutamassa vuodessa sen valmistumisen jälkeen. Katolle päätty helposti myös lehtiä ja risuja. Ne pitää poistaa säännöllisesti, muis-

tuttaa neuvontainsinööri **Timo Joke-la** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä.

– Sammaleen ja muun kasvuston poistamiseen voi käyttää siihen erityisesti tarkoitettua ainetta. Se pitää levittää ehdottomasti kuivaan sammaleeseen eikä muuta tarvitse tehdä. Aine tappaa sammaleen ja se tulee sateiden mukana alas.

– Jos ei halua käyttää torjunta-aineita, voi kasvuston poistaa harjal-
la ja vedellä. Myös painepesuria voi käyttää, mutta maltillisella teholla, ettei vesi tunkeudu peltien tai tiilien limityksen alle. Huopakatto on muutenkin herkempi vaurioille, joten sen kanssa on oltava vielä varovaisempi.

Katon peseminen säännöllisesti on muutenkin suositeltava huoltotoimenpide. Peseminen tehdään harjalta alaspäin. Viimeiseksi puhdistetaan rännit ja tarkastetaan, että sadevesijärjestelmä toimii moitteettomasti. Jos lika on jo päässyt pinttyämään, voi käyttää katonpesuun tarkoitettua pesuainetta.

**Kattohommissa
oltava aina kaveri**

Katon ja rännien puhdistuksen yh-

teydessä on hyvä tarkastaa silmämääräisesti katon kunto ulkopuolelta. Onko peltikaton pinnoite tai maalau-
s vielä kunnossa tai onko tiilissä halkeamia? Peltikatoilla lämpötilan vaihtelut aiheuttavat metallin lämpölaajenemista ja saa aikaan kiinnitysruuvien tai -naulojen löystymisen ajan mittaan – niitäkin on syytä silmäillä.

Kun on kerran katolle menty, kannattaa ja pitää samalla tarkastaa kattoturvatuotteiden kiinnitysten kunto, niiden alapuoliset pellit tai kattotiilet ja kaikki läpiviennit. Havaitut viat on korjattava pikimmiten.

On tietysti selvää, että katolle mentäessä on ehdottomasti käytettävä suojavarusteita eli oikein kiinnitettyä turvaköyttä ja -valjaita. Kattohommiin ei myöskään pidä koskaan ryhtyä yksin.

Jos se on mahdollista, kannattaa katon kunto tarkastaa myös alapuolelta, sillä tiili- ja peltikatot eivät koskaan ole sataprosenttisesti vedenpitäviä. Tuulella ja tuiskulla vesi ja lumi menevät pienimmistäkin raoista läpi. Jos vesikaton alla on joko selvä ullakko tai vähintään ryömittävä tila, voi siellä käydä etsimässä mahdollisia vuotoja. Vuotojen etsiminen kannat-

**KATTOMAALAUKSET
& PINNOITUKSET
sekä rakennuspeltityöt**

aleksi.muttonen@kirvesmiehet.fi

**MAKSUTON ARVIOINTIKÄYNTI
Soita 045 130 8971**

KIRVESMIEHET.fi

taa tehdä kunnon sateen aikaan tai heti sen jälkeen.

Samalla voi tarkastaa aluskatteen kunnon.

– Haluaisin korostaa että vesikaton tärkein osa on minun mielestäni aluskate, sillä se pitää veden ja kosteuden poissa kattorakenteista. Vaikka katto olisi tiivis, niin peltikattoon kondensoituu joka tapauksessa vettä ja se valuu aluskatetta pitkin pois rakenteesta. Aluskatetta ei voi huolttaa, vaan jos se pettää, on vaihdettava koko katto, toteaa Jokela.

Katon voi huoltomaalata itse

Nyky aikaisten kattopeltien pinnoitteet kestävät yli 25 vuotta ja itse pelti hyvinkin 50 vuotta. Vanhemmat pellit taas on usein maalattu ja maalaus rapistuu todennäköisesti lyhyemmässä ajassa kuin mitä itse pelti kestää. Jos maalaus irtoaa, voi katto alkaa ruostua.

– Jos peltikatto on jo alkanut ruostua, on huolto auttamatta myöhässä. Kannattaa mieluummin huoltaa silloin, kun pinta on vielä ehjä. Toisaalta vaikka pelti olisi jo alkanut ruostua, niin se kyllä kestää ehjänä vielä pitkään. Ruostuminen on siis lähinnä esteettinen haitta. Katon tärkein asia on kuitenkin estää veden pääsy rakenteisiin, toteaa Jokela.

Katon maalaaminen ei ole halpaa lystiä. Jos katto on jo teknisen käyttöikänsä ehtoopuolella, kannattaa harkita, käyttääkö rahat katon maalamiseen vai katon uusimiseen kokonaan. Katon huoltomaalauksen voi tietysti tehdä itse paikkamaalauksena, mutta on hyvä ymmärtää, että lopputulos on iloisen kirjava. Maalit kun haalistuvat auringon vaikutuksesta joka tapauksessa, joten katolla olevan maalin väri ei enää vastaa alkuperäistä värinumeroa.

Katon maalaukseen pitää käyttää siihen tarkoitettuja maaleja. Pikku-naarmut peittyvät kertamaalauksella, peltiin saakka ulottuvat on hyvä maalata kahteen kertaan. Huoltomaalaus tulee todennäköisesti vastaan parikymmentä vuotta katon valmistumisen jälkeen, mutta jos talo sijaitsee kovin kuormittavalla alueella eli ympäristössä esiintyy esimerkiksi happamia sateita tai on runsaasti nokea, likaa tai suolayhdisteitä, voi maalausväli olla selvästi lyhyempi.

Nyky aikaisten teräspeltien pinnoite kestää 30–50 vuotta. Vanhemmista se on saattanut alkaa irrota ja sen voi pinnoittaa uudelleen. Pinnoittaminen jakaa mielipiteitä – toisten mielestä se on turhaa puuhaa ja rahanhaaskausta, toiset uskovat sen hyvinkin jatkavan katon ikää vuosikymmenillä. Se kannattaako peltikatto pinnoittaa uudelleen, on tapauskohtaista ja jokaisen harkittava itse oman kattonsa kohdalla.

Tiilikatollekin on omat maalinsa

Peltikattoja on meillä eniten, mutta tiilikattokin on vähintään yhtä hyvä vaihtoehto ja hiljaisempi kuin peltikatto. Hyvin tehty ja säännöllises-

ti huollettu tiilikatto kestää ainakin siihen saakka, kun tulee muutenkin aika uusia koko katto.

Koska tiili on huokoinen materiaali, tarttuvat sammaleet ja muu kasvusto siihen herkemmin kuin peltikattoon. Siksi tiilikatto on puhdistettava säännöllisesti. Roskat poistetaan joko harjaamalla tai pesemällä. Taitkohdat – kuten sisäjiirit ja seinäliitokset – on puhdistettava huolella. Rikkoutuneet tiilet tietysti korvataan uusilla mahdollisimman pian. Siksi onkin hyvä, jos kattotiiliä on vaihtoa varten jonkin verran jemmassa.

Tiilikaton voi myös maalata siihen erityisesti kehitetyllä maalilla.

Huopakattoa on kohdeltava varoen

Monen talon hattuna on huopakatto. Huopaa on käytetty paljon julkisissa rakennuksissa ja se on oikeastaan ainoa katemateriaali, joka soveltuu loivalle tai tasakatonle. Huopa ei ole hyvin hoidettunakaan yhtä kestävä kuin pelti tai tiili. Sen tekninen käyttöikä on noin 25–30 vuotta.

– Huopakatossa ongelmaksi saatetaan muodostua se, että se on samaan aikaan vesikate ja aluskate. Tiiviinä rakenteena se kondensoi vettä huovan alle riippumatta siitä, onko huopa asennettu umpiponttilaudoitukseen vai levytyksen päälle. Koska huopa ei läpäise vesihöyryä, niin kosteus imeytyy alusrakenteeseen, joka aikojen saatossa alkaa lahota. Huomionarvoista on sekin, että mitä loivempi katto, sen haasteellisempaa on saada katon alle riittävä tuuletus. Tämä lisää huollon tarvetta ja lyhentää katon käyttöikää, sanoo Jokela.

Huopa on melko arka materiaali – siksi sitä on kohdeltava hellästi. Pinta rikkoutuu helposti, joten kasvustoa poistaessa tai kattoa pestessä ei pintaa saa hangata liian kovaa, ettei riko huovan pintaa. Jos pesemiseen käytetään painepesuria, on se tehtävä mallillisella paineella.

Jos huopakattoon tulee reikä, on se tietysti paikattava mahdollisimman pian, jotta isoilta vahingoilta välttyttäisiin. Reiän ympäristö puhdistetaan huolellisesti, siihen levitetään bitumiliimaa ja laitetaan huopapaikka. Ilmakuplat poistetaan ja paikan päälle voi vielä ripotella hiekkaa, joka harjataan pois seuraavana päivänä.

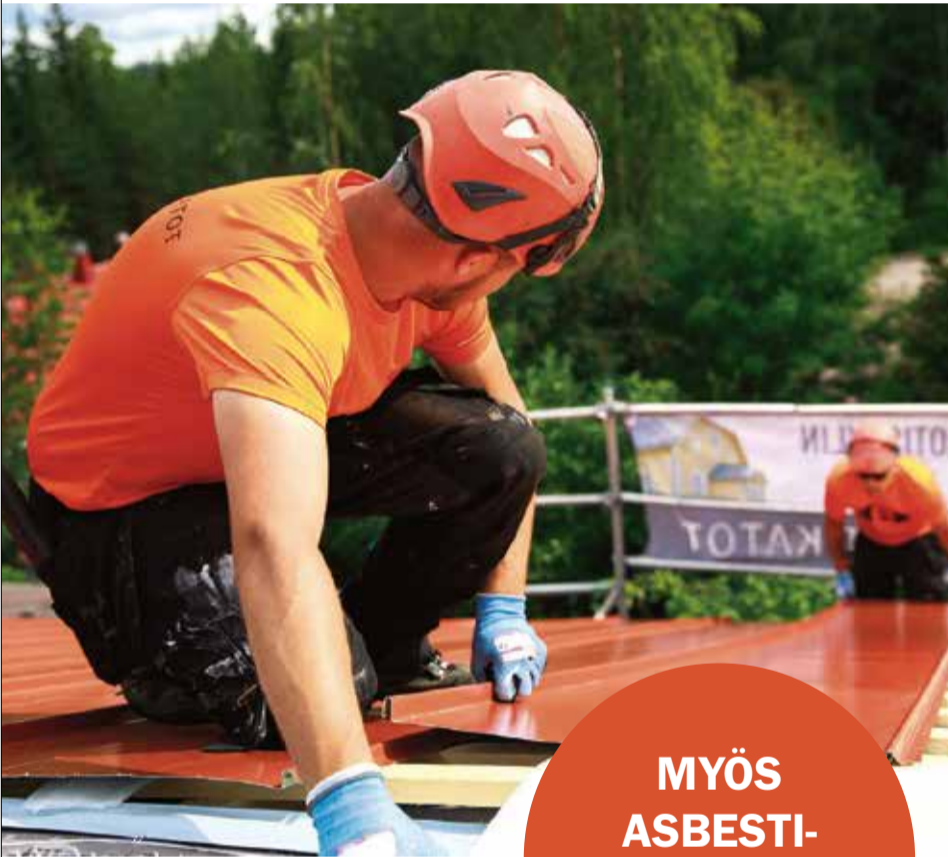
Meillä Suomessa lumikuormat on rakennusmääräyksissä mitoitettu niin, että ne ylittyvät pientaloissa erittäin harvoin. Joskus lumenpoisto voi kuitenkin olla tarpeen erityisesti tasakattoisilta tai hyvin loivilta katoilta tai siksi, että lumi katolta pudotessaan voisi aiheuttaa vakavan vaaran sivullisille ohikulkijoille. Silloin lumi poistetaan varovasti lapiolla tai lumikolalla ja sitä jätetään katolle 10–15 senttimetriä vahva kerros.

Erityisen varovaisesti pitää toimia huopakatolla, ettei vahingossa riko huovan pintaa. Lunta tai jäätä ei saa huopakatolta yrittää poistaa jäätuurlalla, koska sillä saa lähes varmasti lyötyä reiän katteeseen, vaikka olisi kuinka varovainen. ■

**Kattoremontteja yli 20 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita**

**ONKO
KATTOREMONTTI
AJANKOHTAINEN?**

PYYDÄ TARJOUS!

**MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!**

OTA YHTEYTTÄ:

**Puh. 020 7413 950
www.eliittikatot.fi**

ELIITTIKATOT
Kotisi ylin ystävä

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kotitalousvähennyksen muutos näkyy arjessa

Erilaisia ostopalveluita käytetään nykyisin laajasti niin vanhustenhoidon tukena kuin helpottamaan esimerkiksi lapsiperheiden arkea. Vuoden alussa voimaan tullut kotitalousvähennys iskee kuitenkin lujaa palveluja tarjoaviin yrityksiin.

Kotitalousvähennys pieneni tuntuvasti vuoden alusta lähtien. Siinä missä remonttitöistä saatavan vähennyksen enimmäismäärä oli aiemmin 2 250 euroa, ja kotitalous-, hoiva- ja hoitotöistä saatavan vähennyksen enimmäismäärä 3 500 euroa, jatkossa näistä kaikista voi saada vähennystä enintään 1 600 euroa per henkilö. Myös vähennysprosentit muuttuivat: jos työn ostaa yritykseltä, aiemman 40 % sijaan vähennys on nyt 35 % työn osuudesta.

Monilla toimialoilla uudistus otettiin vastaan pettymyksellä. Kotitalousvähennyksen muutosten todettiin näkyvän suoraan palvelujen kysynnässä. Myös esimerkiksi Omakotiliitto otti asiaan kantaa, muistuttaen remontti-innon hiipumisen voivan johtaa omakotitaloissa korjausrästehin ja niiden myötä pahimmassa ta-

pauksessa lisävaurioihin.

Kotitalousvähennys onkin ollut tärkeässä roolissa, ja monet ovat hyödynneet sitä monipuolisesti helpottaakseen arkeaan. Remontti- ja siivouspalveluiden lisäksi kotityöpalveluyrityksiltä hankitaan niin ruoka-ateriapalveluita, pyykinhuoltoa kuin IT-apuakin.

Miten vähennykseen tehdyt muutokset tulevat vaikuttamaan kotityöpalvelua tarjoaviin yrityksiin – ja sen myötä ennen kaikkea asiakkaille tarjottuihin palveluihin?

Ostopalvelut tärkeä osa vanhustenhoitoa

Suomen Kotityöpalveluyhdistys ry:n puheenjohtaja **Eija Lenkkeri** toteaa kotitalousvähennyksellä olevan suuri merkitys heidän alalleen, joka on käytännössä syntynyt vähennyksen ym-

pärille. Hän lisää, että kotityöpalvelua on toki tehty aina jossain muodossa – suurimmalta osaltaan se ei ole vain ollut niin ammattimaista kuin mitä siitä kotitalousvähennyksen myötä tuli.

– Suurin osa on tietysti siivoamista tai kodin kunnostamista. Sitten on jonkin verran ruoka-ateriapalveluita, tekstiilipalvelua, pyykinhuoltoa ja IT-palveluita, hän kertoo.

Palvelut voivat sisältää myös monipuolista avustamista niin toiminnoissa kotona kuin kodin ulkopuolellakin.

– Käydään kaupassa yhdessä ja esimerkiksi hautausmaalla vanhuksen kanssa. Se on iso juttu vanhukselle, jos ei ole omaisia.

Yrityksiltä ostettujen palvelujen merkitys onkin korostunut erityisesti vanhustenhoidossa. Nykytilanteessa laitoshoidon sijaan ikäihmiset pyrittään usein hoitamaan kotonaan.

– Pyritään siihen, että vanhus voisi asua kotona. Mutta se palvelu, mitä kunnat tuottavat, ei riitä siihen että voi asua kotona. Siihen ostetaan lisäksi muita palveluja, Lenkkeri huomauttaa.

Asiakkaat karsineet tilauksia vähennyksen heikennyttyä

Kotitalousvähennyksen muutos tapahtuikin tilanteessa, jossa monien asiakkaiden palveluntarve on yleisesti kasvussa.

– Nyt kun vähennys on pienentynyt prosentuaalisesti ja yläraja madaltunut, kentällä on tapahtunut jo sitä, että palveluita ostetaan todella paljon vähemmän, Lenkkeri kertoo.

Hän toteaa asian nousseen esille keskusteluissa jäsenyrittäjien ja yh-

Palveluseteli

Palvelusetelin tarkoituksena on lisätä asiakkaan valinnanmahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Hyvinvointialue päättää, ottaako se palvelusetelin käyttöön sekä mihin palveluihin ja missä laajuudessa seteliä käytetään. Hyvinvointialue päättää myös, onko palveluseteli tulosidonnainen vai kaikille käyttäjille samansuuruinen.

Asiakkaalla on aina oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. Tällöin hyvinvointialueen on ohjattava hänet muilla tavoin järjestettyyn palveluun. Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä. Asiakkaan palvelun ja hoidon tarve on arvioitava sekä laadittava palvelusuunnitelma ennen palvelusetelin myöntämistä.

Palvelusetelin arvon tulee olla asiakkaan kannalta kohtuullinen. Maksuttomaksi säädettävistä palveluista ei saa jäädä maksettavaksi omavastuuosuutta.

distyksen hallituksen jäsenten kanssa. Iäkkäiden asiakkaiden lapset ovat jopa ilmoittaneet, etteivät nämä saisi enää ottaa palveluita kustannusten nousesta. Esimerkiksi siivoaminen vanhuksen luona on sen sijaan saatettu siirtää lapsenlapselle.

– Yksi yrittäjä kertoi, että nyt ovat ihan lapsiperheet lopettaneet siivoukset tai vähentäneet siivouskertoja. Jos on käyty joka viikko, nyt käydään joka toinen viikko tai kerran kuukaudessa.

Jos 4–5-henkisessä perheessä käydään siivoamassa vain kerran kuussa, se myös näkyy arjessa, Lenkkeri huomauttaa. Pahimmillaan se lisää perheenjäsenen kuormitusta ja aiheuttaa eripuraa.

– Kotitalousvähennysoikeutta pitäisi laajentaa niin, että vanhemmat pystyisivät ostamaan lapsille palveluja ja tukemaan arkea.

Vaarana harmaan talouden kasvu

Kotitalousvähennyksen muutoksen aiheuttamat vaikutukset olivat havaittavissa yritysten toiminnassa jo viime vuoden lopussa. Ne osuivat etenkin henkilöstöön.

– Jo silloin kun tuli tieto, että kotitalousvähennys tippuu näin paljon, on annettu lomausvaroituksia, Lenkkeri kertoo.

Hän kertoo yritysten tehneen viime vuoden puolella enää vain määräaikaisia työsopimuksia ja ryhtyneen myös eläkejärjestelyihin. Jos asiakkaat lakkauttavat sopimuksia tai supistavat ostamia palveluita jatkossa samaa tahtia kuin nyt, odotettavissa onkin kylmää kyytiä.

Riskinä on etenkin harmaan talouden kasvu. Lenkkeri toteaa sen näkyvän jo pääkaupunkiseudulla.

– Tehdään pimeästi ja yrittäjiltä kysytään jo, teetkö ilman laskua, puhtaan käteen. Siinä jää tulematta yritysvero, henkilöstövero ja myös ALV:t jäävät tulematta, hän luettelee.

– Puhuimme jo ennen kuin tämä päätös nuijittiin läpi, että kukaan ei ole laskenut sitä, mikä vaikutus sillä on, kun jää verokertymät tulematta.

Kaikkoavatko pienyritykset harvaan asutuilta alueilta?

Kotitalousvähennyksen muutoksen koko vaikutukset kotityöpalveluun jäävät kuitenkin vielä nähtäväksi. Lenkkeri onastelee sen johtavan esimerkiksi maaseudulla monien yritysten toiminnan loppumiseen.

– Varsinkin yksinyrittäjät tulevat miettimään vakavasti, että onko tämä enää kannattavaa.

Jos toiminta ei ole kannattavaa tai asiakkaita joudutaan haalimaan pitkien pitäjien, ei ole enää taloudellista mahdollisuutta pyörittää yritystoimintaa.

Hän peräänkuuluttaa alan yrityksiltä kykyä miettiä, voitaisiinko palveluita muokata tai muotoilla uusiksi vastamaan tämän hetken haasteisiin.

– Varsinkin nämä, jotka tarjoavat kotisiivousta tai joilla on mahdollisuus koti toimistosiivoukseen, ovat laajentaneet ja lähteneet markkinoimaan palveluitaan yrityspuolelle.

Palveluiden merkitys arjessa säilyy suurena

Kun kotitalousvähennystä pienennettiin edellisen kerran vuonna 2020, muutos astui voimaan niin ikään vuoden alussa, muistuttaa Lenkkeri. Hän kertoo vaikutusten olleen tuolloin aluksi samanlaisia kuin tälläkin kertaa: tammi-helmikuussa asiakkaat vähensivät palveluiden ostamista.

– Ei ostettu palveluita ja supistettiin käyntejä. Mutta asiakkaat huomasivat sen, mikä vaikutus sillä oli arkeen, ja sitten tuli maaliskuuhin. Yksikin yrittäjä sanoi, ettei ollut ikinä rekrytoinut niin paljon henkilöstöä kerralla, kuin silloin.

Ostopalveluiden merkitys oman arjen helpottamisessa konkretisoituu etenkin silloin, kun niitä ei enää hankita entiseen tahtiin. Lenkkeri toteaa ajan olevan kuitenkin monille taloudellisesti haastava ja hintojen yleisesti nousussa, joten samanlaista ilmiötä ei ole odotettavissa. Pelkona onkin, että jatkossa noita tärkeitä palveluita ryhdytään hankkimaan pimeästi.

Jalkahuolto

Kosmetologinen hoitola

TÄYDEN PALVELUN HOITOLA

Mira Bothas - Saarenhanta

SKY- Cidesco- kosmetologi, jalkaterapeutti (AMK)

Marianna Vainio

SKY- kosmetologi

Mari Vaattovaara

Jalkaterapeutti (AMK)

Tytti Liewonen

Jalkaterapeutti (AMK)

03-6537688 • Saaristenkatu 3 • www.jalkahuolto-kosmetologinenhoitola.fi

<https://booksalon.fi/jalkahuolto-ja-kosmetologinenhoitola>

Terveystietä jalkojenhoitoa

Hämeenlinnassa

Sibeliuksenkadun Jalkahoitola

Sibeliuksenkatu 13 Ih2

13100 Hämeenlinna

Kaisa Saastamoinen

p. 050 539 4100

sibeliuksenkadunhoitola@gmail.com

Jalkahoito

65€

Meiltä myös lahjakortit!

MST-Siivous

Apua arjen askareisiin

MST-Siivous auttaa arjen askareissa!

Vastuullisesti ja ammattitaitoisesti

puhtautta kotiin ja toimitiloihin.

Puhtautta suurella sydämellä!

• TOIMITILASIIVOUS • KOTISIIVOUS • ERIKOISSIIVOUS • ASIOINTIPALVELU

Minna Raitala 040 451 0617 minna.raitala@mstsiivous.fi, www.mstsiivous.fi

Jalkahoito on toivottu lahja jokaisen kotiin!

Vilman Varpaat

Katri Kranni, jalkahoitaja AT

Savikonnuora 11, Hauho

0400 230510 www.vilman.fi

Kirppis Vanajankulma

LAATUA KÄRKKEÄ KÄRKKEÄ KÄRKKEÄ

Paikallinen ja palveleva

Pöytävuokra 30€ / vko

TERVETULOA!

Aukioloajat:

ma-pe 10-18

la-su 11-16

Vanajantie 9

13110 Hämeenlinna

050-522 1991

vanajankulma@gmail.com

www.vanajankulma.fi

lempi

**TURVALLISTA JA LUOTETTAVAA
KOTISIIVOUSTA YLI 20 VUODEN
KOKEMUKSELLA!**

**Kotisiivoukset, ikkunoiden pesut ja
muuttosiivoukset - myös arvonlisäverottomana
kotipalveluna!**

Lempi Kodinhoito Oy
p. 010 2488 800

info@lempi.fi
www.lempi.fi

Vuosien laaja-alainen kokemus yksityisten ja yritysten oikeudellisten asioiden hoidosta mm.

- Yrityksen asiat
- Perheoikeus
- Asunto- ja kiinteistöasiat
- Perintöoikeus

Hämeenlinna, Kaivokatu 1
avoinna ma-pe 9-17
Forssa, Kartanonkatu 4
avoinna ma 9-16 ja sopimuksen mukaan
Riihimäki Hämeenaukio 1
avoinna ke 9-16 ja sopimuksen mukaan

toimisto@annia.fi, 040 672 2255, www.annia.fi

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistuen ehdot muuttuvat vuoden 2025 alussa. Suurin muutos on tulojen ja omaisuuden vaikutuksen kasvaminen.

- Tulojen lisäomavastuu nousee 43,5 %:iin tulorajan ylittävästä osasta (aiemmin

41,3 %). Samalla omaisuusrajat laskevat, ja omaisuudesta laskettava tuloprosentti nousee 15 %:iin (aiemmin 8 %).

- Indeksijäädytys jatkuu, eli asumismenoihin liittyvät enimmäismäärät pysyvät samoina kuin vuonna 2024.

Eläkettä saavan hoitotuki

Eläkettä saavan hoitotuki on tarkoitettu helpottamaan sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan kotona asumista ja siellä tapahtuvaa hoitoa. Tuki korvaa osin myös toimintakyvyn heikentymisestä aiheutuvia kustannuksia. Toimintakyvyn tulee olla heikentynyt sairauden tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan.

Hoitotuki maksetaan avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan tarpeen perusteella kolmeen ryhmään porrastettuna:

1. Perushoitotuki (84,17 €/kk): Viikoittainen avuntarve tai ohjauksen ja valvonnan tarve henkilökohtaisissa toiminnoissa. Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään perushoitotukeen.
2. Korotettu hoitotuki (183,36 €/kk): Jokapäiväinen aikaa vievää avun tarve useissa henkilökohtaisissa toiminnoissa tai säännöllinen ohjauksen ja valvonnan tarve.
3. Ylin hoitotuki (387,73 €/kk): Ympäri vuorokautinen tarve toisen henkilön hoitoon ja valvontaan.

Sosiaalipalveluja voi saada arvonlisäverottomasti

Jos toimintakyky on heikentynyt esimerkiksi iän, vamman tai sairauden takia, sosiaalihuoltopalveluja on mahdollista saada arvonlisäverottomasti. Toimintakykyarvion tekemiseen ei tarvita lääkärintodistusta. Mahdollisia arvonlisäverottomia palveluja ovat:

1. Kodinhoitopalvelut: siivous, ruuanlaitto, pyykinpesu ja muut päivittäiset askareet
2. Henkilökohtainen avustaminen: pukeutuminen, peseytyminen, lääkehoito ja muiden päivittäisten toimintojen avustaminen
3. Asiointipalvelut: kaupassa käynti, pankkiasiat ja muut ulkopuoliset asioinnit avustajan kanssa tai hänen toimestaan
4. Seurapalvelut: sosiaalista kanssakäymistä, ulkoilua ja muita aktiviteetteja

Lähteet: www.elakeliitto.fi, www.senioriliitto.fi, www.kela.fi, www.stm.fi

Freepik

Kesäjuhlan koristelu voi olla runsas tai yksinkertainen. Pääasia, että se henkii kesää juhlan aiheesta ja teemasta riippumatta.

Teksti: Ulla Sirén

Kesä on juhlan näyttämö

Kesä tuo tullessaan valmistumisjuhlrat, rippijuhlat, häät, syntymäpäivät, suukokoukset. Monen kalenteri on jo alkanut täyttyä erilaisista juhkakutsuista. Ja oli juhlan aihe tai teema mikä hyvänsä, valoisa kesä on tavalla tai toisella sen ainutlaatuinen näyttämö.

Vietetäänpä juhlia paviljongissa, hotellissa, laivan kannella, nuorisoseurantalolla, mökillä tai kotona, kesä sävyttää tapahtuman aina omalla tunnelmallaan. Se voi olla sateen tuoksu, keskiyön auringonpaiste, elokuun kuutamo – jokin luonnon kosketus suomalaiseen kesäjuhlaan liittyy aina, ja se on niin kuin olla pitää. Kesällähän me haluamme juhlia. Ja juuri siksi, halusimme tai emme, joudumme ottamaan huomioon myös kesän hankaluudet kaiken ihanuuden keskellä.

Typistä ongelmat varautumalla

Ulkona pidettävissä juhlissa kannat-

taa miettiä kaikki alusta alkaen siltä kannalta, että voi sataa tai olla paahdava helle. Tarjoilupöydät on hyvä sijoittaa aina katon alle, mutta juhla-vaellekin pitäisi olla tarjolla suojaa. Teltoja ja katoksia saa vuokrata erilaisista juhlatarvikepalveluista, ellei niitä omista tai saa tutuilta lainaksi. Hyönteisistä voi saada epämieluisaa seuraa varsinkin mökki- ja rantajuhlisiin. Suomalaiset ovat yleensä kokeneita kesäjuhliloita ja osaavat tarpeen tullen varautua sateeseen ja hyttysiin jo juhliin lähtiessään. On silti kohteliasta auttaa vieraita selviytymään, jos on odotettavissa, että ötököistä on kiusaa. Hyttysavujen ja -kynttilöiden ohella on saatavissa mekaanisia laitteita, joilla niitä voi

karkottaa, ja telttojen viihtyisyyttä voi lisätä käyttämällä niissä hyttysverkoja. Ne eivät vahingoita luontoa, ja puhtaanvalkoiset harsomaiset verhot voivat olla kauniitakin – onhan mahdollista muokata sää- ja hyttysuojat osaksi juhlaa.

Ajoissa mukaan juhlaruuhkaan

Kesä on lyhyt ja siksi tiivis juhla-kausi. Siksi on tärkeää ryhtyä kaikkiin toimiin hyvissä ajoin, sillä monet muutkin haluavat varata samoja palveluja ja tarvikkeita. Hää- ja juhlasuunnittelukoulutuksen pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** neuvoa aloittamaan varaami-

sen ja lähettämään kutsut heti kun se on mahdollista, mielellään jo puoli vuotta etukäteen. Hääjuhlien tapauksessa tilavarauksia täytyy tehdä jopa vuotta tai kahta aikaisemmin. Toisinaan voi olla vaikeaa saada oma juhla mahtumaan suvun ja ystäväpiirin ohjelmaan, koska kesäisiä viikonloppuja on vain rajallinen määrä. Holmberg-Lehto ehdottaa vaihtoehtoa, joka voi olla parempi, kuin miltä kuulostaa.

– Jos kesä näyttää toivottoman tiukalta, kannattaa miettiä syksyä. Se on yllättävän hyvä aika järjestää juhlia, aikaa ja tilaa yleensä riittää, ja oikealla koristelulla ja valaistuksella syysjuhlilla saa todella tunnelmalliset, hän sanoo.

Tervetuloa Teatteriin!

KOKO PERHEEN
LUMOAVA FANTASIASEIKKAILU

ASTRID LINDGREN

Ronja,
ryövärintytär

SOVITUS ANNINA ENCKELL OHJAUS LIISA MUSTONEN

Viimeiset esitykset:
15. - 24.5.

ASTRID
LINDGREN
AKTIEBOLAG

MUSIKAALI POJASTA, JOKA UNELMOI VAPAUDESTA

JP KOSKINEN
HEIKKI KUJANPÄÄ
HEIKKI SALO
TIMO HIETALA
—
KARLO HAAPIAINEN
JUTTA JÄRVINEN
PUNTTI VALTONEN

TULSIPI

ENSI-ILTA
4.9.

TRAGIKOOMINEN MUSIIKKINÄYTELMÄ SUOMALAISESTA LEGENDASTA

IRWIN

MIES JOKA
VALITSII
VÄÄRIN

ENSI-ILTA
22.10.

OHJAUS JA KÄSIKIRJOITUS
PETJA LÄHDE

Juhlasuunnittelija on juhlistamisen ammattilainen

Nykyään juhlasuunnittelun ammattilaisia käytetään yhä enemmän apuna muidenkin kuin hääjuhlien järjestämisessä. Suomesta löytyy kotimaassa koulutettuja tekijöitä, sillä helsinkiläinen AJK-Jatkokoulu on tarjonnut vuodesta 2022 asti hää- ja juhlasuunnittelijan ammatillista koulutusta, joka toteutetaan monimuoto-opetuksena ja kestää noin neljä kuukautta. Päättötyönä suunnitellaan kokonainen hääjuhla. Koulutussuunnittelija **Merita Ikonen** kertoo, että osalle opiskelijoista koulutus on avannut tien yksityisyrittäjyyteen.

Juhlasuunnittelijan hyödyntäminen on käyttökelpoinen vaihtoehto erityisesti silloin, jos järjestettävänä on isot ja vaativat juhlat, eivätkä omat taidot, aika tai tukiverkot tunnu riittävän.

Ammattilaisen läsnäolo helpottaa esimerkiksi tarjoilun suunnittelua kymmenille tai sadoille ruokailijoille, sopivien esiintyjien etsimistä ja varaamista ja muita sellaisia asioita, joita tavallisessa elämässä tehdään harvoin.

Pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** kertoo järjestäneensä häiden lisäksi muun muassa ylioppilas- ja syntymäpäiväjuhlia sekä yritysten juhlia. Hän toteaa, että sekä ihmisten vaatimukset että maksuvalmius ovat kasvaneet, ja samaa vauhtia on lisääntynyt kiire työssä ja vapaa-ajalla.

Juhlasuunnittelijan käyttö maksaa keskimäärin saman verran, kuin muidenkin juhlapäivinä työskentelevien ammattilaisten. Koko juhlat kattava suunnittelupaketti voi maksaa tuhansia euroja, ja suunnittelijan tuntihinta liikkuu yleensä noin 50 – 100 euron välillä. Holmberg-Lehto varoittaa luottamasta liikaa yleisiin arvioihin, sillä hinnoissa on suuria eroja. Ne vaihtelevat jonkin verran paikkakunnittainkin – ja lopulta hinnoittelu on aina yrittäjän oma valinta. Juhlasuunnittelijaa voi kuitenkin hyödyntää myös pienemmällä budjetilla. On mahdollista saada pelkkä suunnittelijan konsultaatio, joka maksaa yleensä pari- kolmesataa euroa.

– Se auttaa jo välttämään pahimmat karikot, ja siitä saa hyviä vinkkejä, Holmberg-Lehto muistuttaa.

Hän suosittelee pyytämään tarjousta aina kahdelta tai kolmelta yrittäjältä ennen suunnittelijan valintaa. Lisäksi on hyvä tutkia tarjokkaiden taustoja ja muiden asiakkaiden kokemuksia, jotta löytää luotettavan ja kokeneen tekijän.

Kokonaiseen suunnittelupakettiin voi sisällyttää melkein mitä vain riippuen asiakkaan toiveista ja suunnittelijan vahvuuksista. Suunnittelija hoitaa halluudessa kaiken koristelusta ja tarjoilusta esiintyjiin ja valokuvaukseen; hän toimii juhlan juontajana, selvittää mahdollisuuksien mukaan viime hetken ongelmatilanteet ja jopa siivoaa. On silti hyvä muistaa jo sopimusta laadittaessa, että yhtä asiaa suunnittelija ei koskaan tee, nimittäin päätöksiä.

– Juhlasuunnittelija auttaa asiakastaan kaikin tavoin löytämään vaikkapa luotettavia esiintyjävaihtoehtoja, mutta hän ei tee lopullista valintaa eikä allekirjoita sopimuksia. Lopullinen päätös on aina asiakkaan oma, Eija Holmberg-Lehto muistuttaa.

Asiantuntijat:

Koulutussuunnittelija, Vuoden häävaikuttaja 2023

Merita Ikonen, AJK-koulutus

AJK:n pääkouluttaja, hää- ja juhlasuunnittelija

Eija Holmberg-Lehto

www.martat.fi : Juhlasuunnittelu

HÄMEENLINNAN
TEATTERI

LIPUT: lippu.fi tai
Verkatehtaan lipunmyynti
ma-to klo 11-12.30 ja 13-17
hmlteatteri.fi

” Kesä on lyhyt ja siksi tiivis juhla-kausi. Siksi on tärkeää ryhtyä kaikkiin toimiin hyvissä ajoin, sillä monet muutkin haluavat varata samoja palveluja ja tarvikkeita.

Freepik

Juhla kotona

- Aloita ajoissa. Lähetä kutsut heti, kun aika ja paikka on tiedossa.
- Suunnittele huolella. Aloita listaamalla tärkeimmät toiveet ja tavoitteet.
- Laadi juhla valmisteluille aikataulu ja työjärjestys.
- Päätä juhlatilat ja juhlan aikataulu. Esimerkiksi, käytetäänkö kaikkia kodin tiloja vai osaa niistä; kutsutaanko vieraat yhtä aikaa vain porrastetusti jne.
- Varaa esiintyjät ajoissa ja sovi aina kirjallisesti esitysten hinta, kesto ja aikataulu. Selvitä, tarvitseeko esiintyjä oman tilan esityksen valmistelua ja taukoja varten.
- Varaa ajoissa pitopalvelu ja juhla-suunnittelija, jos haluat käyttää niitä. Jos sinun tarvitsee vuokrata telttoja, katoksia tai pihakalusteita, varaa nekin ajoissa. Monet yhdistykset kuten Martat ja Maa- ja kotitalousnaiset vuokraavat astiastoja ja muitakin juhlatarvikkeita, mutta kesällä niillä on paljon kysyntää, joten toimi ajoissa.

- Suunnittele tarjoilu. Jos et käytä pitopalvelua, mieti, mitä voi valmistaa itse ja mitä kannattaa ostaa valmiina. Jos haluat pitopalvelun, päätä, haluatko sieltä koko tarjoilun vai osan siitä. Pitopalveluilla on erilaisia vaihtoehtoja asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Mieti jo tässä vaiheessa ruokien säilyttämistä – riittääkö kylmä tila, mahduvatko isot kakut jääkaappiin, missä juomat jäädytetään ym. Löytyisikö tutuilta lainaksi jääkaappia tai kylmalaukkuja?
- Laske astioiden ja aterimien riittävyys. Arvioi, pitäisikö vuokrata tai lainata niitä lisää tai käyttää osassa tarjoilua kertakäyttöastioita. Tee sama laskenta myös istuimille.
- Mieti, miten tiloista saa mahdollisimman helppokulkuiset ja toimivat isolle joukolle. Usein helpottaa, jos osa kodin arkisista käyttötavaroista ja koriste-esineistä raivataan kokonaan pois juhlatiloista.
- Varaudu juhlapäivän kulkuun. Varaa kukkamaljakoita ja kukkien käärepereille oma roskakori. Raivaa tilaa vieraiden takeille, laukuille, sateensuojille ja vaihtokengille. Päätäkää etukäteen, kuka tarjoaa alkumaljat, kuka huolehtii, että wc-tilat pysyvät siisteinä, kuka katsoo, että noutopöydässä riittää tarjottavaa jne.

- Kaunista tila, toisin sanoen siivoa se. Juhlakoristelu pääsee parhaiten oikeuksiinsa tilassa, joka on puhdas, järjestyksessä ja tarpeeksi väljä.
- Laadi teeman mukainen koristelu, jos juhlassa on teema. Muuten yksinkertaisuus on koristelussakin kauneutta. Yhdenmukaiset pöytäliinat – vaikka tabletit tai lautasliinat – sekä pienet kukka-asetelmat tai led-tuikut tavallisiin juomala-seihin asetettuna riittävät somistamaan kahvipöytiä.
- Hyödynnä luonnonkukkia ja vihreitä oksia!
- Käytä koristelussa ja sisustamisessa ensin mielikuvitusta, sitten vasta rahaa. Jopa roskille ja käytetyille astioille varattavat astiat voi suunnitella hauskan näköisiksi. Hyödynnä vanhoja koreja, paperikasseja ym. ja somista ne juhlan tyylin mukaisesti.
- Lisää itsesi työlistaan! Vaikka päivän-sankari olisi joku muu, juhlien laittaja ansaitsee oman ajan laittautumista varten. Merkitse yhteiseen aikatauluun itsesi kannalta tärkeät asiat, kuten kamppaajalla käynti ja juhlapuvun hankkiminen – tai vaikka rentoutumis- ja mietiskelyhetki.
- Muista, että täydellisyyteen ei tarvitse yltää. Vieraat eivät tiedä, mitkä tavoitteistasi jäivät toteutumatta. ■

KONDITORIAA

R. Kokko

VOODESTA 1970

Kaupungin kattavimmat konditoriatuotteet

Katsastusmiehentie 6, HML
konditoria: 050 436 0077
leipomo: 050 435 9305
tilaukset@kondiittori.fi
ark. 8–21, la 8–18, su 12–18

kondiittori.fi

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kroketti on pihapelien klassikko

Kroketin mestaruudesta on mitelty kesästä toiseen monilla pihoil- la, enemmän tai vähemmän leik- kimielisesti. Ohessa tiivistetty ver- sio Suomen Krokettiliiton koosta- mista pelisäännöistä tulevan ke- sän otteluita varten.

Pelialueelle sijoitetaan aloitus- ja maalitolppa, joiden väliin sijoite- taan vapaasti haluttu määrä por- teja. Pelin tarkoituksena on kiertää rata omalla pallolla aloitustolp- ta maalitolppaan läpäisten kaik- ki kentän portit oikeassa järjes- tyksessä ja oikeasta suunnasta. Ensimmäinen pelaaja, joka osuu

pallollaan omalla lyöntivuorollaan maalitolppaan kierrettyään radan, on pelin voittaja.

1. Pelin aloittaja ratkaistaan tark- kuuslyönnillä, jossa pallo yrite- tään saada sovitusta kohdasta lyödyksi mahdollisimman lähelle lähtötolppaa. Pelaaja, jonka pallo jää lähimmäksi lähtötolppaa, saa ensimmäisenä valita lyöntivuo- ronsa.

2. Aloituslyönti lyödään enintään 50 cm päästä lähtötolpasta lyön- tivuorojen määräämässä järjes-

tyksessä mihin tahansa suuntaan pelialueella. Portin saa läpäis- tä heti aloituslyönnillä. Portti on läpäisty kun pallo on mennyt oi- keasta suunnasta kokonaan por- tin läpi.

3. Jokainen hyväksytty portin lä- päisy tuottaa yhden lisälyönnin, joka tulee käyttää välittömästi sa- malla vuorolla.

4. Jos portti läpäistään väärästä suunnasta, se täytyy läpäistä oi- kein päin kahdesti ja lisälyönnin saa vain viimeisestä läpäisystä.

5. Pelaajan osuma omalla pallolla toisen pelaajan palloon (krokee- raus) tuottaa pelaajalle mahdolli- suuden lisälyöntiin tai krokkauk- seen. Lisälyönti tai krokkauk- se on suoritettava samalla vuorolla.

6. Krokkauksessa pelaaja siirtää oman pallonsa krokeerattuun pal- loon kiinni ja lyö omaa palloaan siten, että vastustajan pallo kim- poaa pois. Krokatesa pelaaja voi asettaa oman jalkansa oman pal- lon päälle.

Lähde: Suomen Krokettiliitto

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä
facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

SELLU

Niska-
vuoren
kaimat

Kalsarit

Kaasu

SATU

anssi

ROINE

Kepponen

Osake-

Haah-
kasta
otettu

Kerron
sulle...

Total-
la

Joissakin
Blomqvist

Koomikko
Karri

Kapeikot
ITÄMAA

Sanon
El ...

XL
40

Tiedot
Väsyä

1/7
Pitää

1/50
Söpö

IHOKIN

Pal-
kin-
toja

Muta

naama

"ÄITI"

Paah-
token

-
ajelu

Eläi-
mistä

10-10
Mitäs
kaima?

Iha-
nuus

Tre
Tku
Osakas

Luu-
lemme
että..

Mo-
nonen

Lyhyt
Elvy-
tystä

Colt
Arina

Elo-
kuva-

ALAK

VIHJE

-väli

Järki

Välillä
vai-
keaa?
-koku

Teheran

Namit
-1.

Lau-
laja

-
housut

Räp-
päri

Koko-
nainen

Oste-
tut

Lallin
uhri

Ääniä

KAIKKI ISOT JA PIENET SISÄREMONTIT & ASENNUKSET

-Helposti, nopeasti ja edullisesti!

Avaimet käteen-periaatteella!

Varaa ilmainen mittaus- ja kartoituskäynti

KAIKKI REMONTTIPALVELUT SAMAN KATON ALTA:

- Huoneistoremontit
- Kylpyhuone- ja saunaremontit
- Keittiöremontit
- Lattian asennukset
- Maalaus ja tapetointi
- Ovien vaihdot, liukuovet

- Vesieristys- ja laattatyöt
- Kosteuskartoitukset
- Ulkoterassit
- Jne...

Katso kuvia valmistuneista kohteistamme

www.suomenmuuttoremontti.fi
 www.facebook.com/suomenmuuttoremontti

OTA YHTEYTTÄ:
045 174 9300
tilaukset@suomenmuuttoremontti.fi
www.suomenmuuttoremontti.fi

TAI TULE PAIKAN PÄälle:
Juhansuonkatu 6
37150 Nokia
(Kodin Terran tiloissa Kolmenkulmassa)

Tarjoamme asiakkaillemme kokonaispalvelua vahinkotilanteissa alkukartoituksesta kuivaukseen ja jälleenrakennustöihin

- ✓ Kosteuskartoitukset ja -mittaukset
- ✓ Kuivausurakointi ja kuivauskaluston vuokraus
- ✓ Jälkivahingon torjuntatyöt
- ✓ Vahinko- ja huoneistosaneeraustyöt
- ✓ Kemiaalliset hajunpoistot ja -desinfioinnit
- ✓ Mikrobi- ja sisäilmatutkimukset
- ✓ Rakennusaikainen kosteudenhallinta
- ✓ Lämpökamerakuvaukset

Katso!
www.lpvahinkosaneeraus.fi

LP-Vahinkosaneeraus

Sähkömestarintie 2 B, 13130 Hämeenlinna
hameenlinna@lpvahinkosaneeraus.fi | p. 0500 759 460

Monilokerokeräys - kätevä kierrätyspiste omassa pihassa

Monilokeroinen jäteastia tuo pientaloasukkaalle kätevän kierrätyspisteen omaan kotipihaan. Ei enää kuljettamista eikä keräyspussukoita tai -purkkeja auton takakontissa kierimässä! Monilokeroastiassa on omat lokerot neljälle eri pakkausjätelajille: muovi-, kartonki-, metalli- ja lasipakkaukset.

Monilokerokeräys on vapaaehtoinen lisäpalvelu, joka on tarkoitettu ensisijaisesti pientaloille, mutta se soveltuu myös 1-4 asunnon taloyhtiöihin. Kiertokapula Oy:n järjestämä pakkausjätteiden monilokerokeräys alkaa vuoden 2025 lopulla.

Lue lisää palvelusta ja sen saatavuudesta eri alueille ja ilmoittaudu mukaan: www.kiertokapula.fi tai oheisen QR-koodin kautta:

Monilokeroisen jäteastian tyhjentää tarkoitukseen suunniteltu monilokeroinen jäteauto. Astian kaikki lokerot tyhjenetään samalla kertaa jäteauton vastaaviin lokeroihin. Näin jätelajit pysyvät toisistaan erillään ja raaka-aineet saadaan parhaiten kiertoon.

KIERTOKAPULA
VASTUULLISIA YMPÄRISTÖKOJA

www.kiertokapula.fi

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

heat^{up}

Ilmalämpöpumput ja lämmitys-järjestelmät omakotitaloihin

Onko asumismukavuus kateissa? Tarjoamme helpotusta talven lämmityskuluihin ja kesän helteisiin. Kartoitamme kohteen ja teemme tämän perusteella laskelman ja tarjouksen kohteeseen sopivasta järjestelmästä avaimet käteen asennettuna.

- Ilmainen kohteen kartoitus
- Ilmainen mitoitus
- Tarjous järjestelmästä/laitteista
- Asennus pitävällä aikataululla
- Laadukkaat laitteet pitkällä takuulla

**Pyydä tarjous
ilmalämpö-
pumpuista tai
lämmitys-
järjestelmän
uusimisesta**

WWW.HEATUP.FI

tai soita 050 4620 293

ENERGY
FLEX

Teräskolmio Oy
teraskolmio.fi

Vastuullista metallin-kierrätystä jo 50 vuotta

Ostamme metalliromut päivän hintaan! Vaihtolava- ja kouranoutopalvelut isommille romuerille. Ota yhteyttä: p. 040 3434 130, info@teraskolmio.fi

Hyvinkää, Hyyppärä
Hyyppäräntie 131

Nurmijärvi, Röykkä
Tekkalanpolku 9

KAIKKI KIINTEISTÖN PALVELUT NYT SAMAN KATON ALTA!

Olemme keskittyneet monipuolisiin kiinteistöhuollon töihin yksityisten ja taloyhtiöiden erilaisiin tehtäviin.

**MEILTÄ MYÖS LVI-PALVELUT KAIKKIIN
KOHTEISIIN RIPEÄSTI JA AMMATTITAITIDOLLA**

LVI-palveluumme kuuluvat muun muassa:

Vesikalusteiden asennus, huolto ja korjaus

- hanat, suihkusekoittajat ja wc-istuimet
- putkien asennus vesikalusteille
- hajulukot ja tiivisteet

Viemärijärjestelmien asennus ja saneeraus

- vuotojen korjaus
- tukosten avaus ja puhdistus
- hajuhaittojen poisto

Lämmitysjärjestelmien asennus, huolto ja säätö

- järjestelmien toiminnan tarkastukset
- ilmalämpöpumppujen tarkastukset ja huolto
- paisuntasäiliöiden tarkastukset ja uusimiset
- lämmityspattereiden huollot ja asennukset

Ilmanvaihtojärjestelmien asennus, huolto ja saneeraus

- suodattimien vaihto
- venttiilien vaihto, puhdistus ja säätö
- IV-kanavien eristykset
- moottoreiden huollot ja asennukset

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous paikalliselta:
Kanta-Hämeen Kiinteistöala Oy
puh. 040 451 0881
toimisto.hameenlinna@khkiinteistoala.fi

Kanta-Hämeen
Kiinteistöala

ASUNTOKAUPAN AMMATTILAISET VALMIINA PALVELUKSEESI!

Jos harkitset oman asuntosi myyntiä!
SOITA 040 456 0553

AUTIOTALOT

Kasarmikatu 3, 13100 Hämeenlinna
www.autiotalot.fi